Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 58. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го БЕРЕЗНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 15, 1978 No. 58. VOL. LXXXV.

ІНФОРМАЦІЙНЕ АҐЕНТСТВО ЗСА НЕ ЛЕГКОВАЖИТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПОРАД В СПРАВІ ВИСТАВКИ В КИЄВІ

Клівленд. — Інформаційне Агентство З'єднаних Стейтів повідомило минулого тижня, що 57-сторінкова брошура, приготовлена цим аґентством на американську сільськогосподарську виставку в Києві і первісно видрукувана в російській мові, включатиме кількасторінкову вкладку в українській мові, в результаті багатьох протестів української громади в ЗСА.

Майкел Пістор, асистент директора для публічної інформації цього агентства, потвердив повідомлення під час свого виступу тут в середу, 8-го березня, перед жіночим форумом Клівлендської Ради світових справ, — повідомила газета „Плейн Ділер'' з четверга, 9-го березня. М. Пістор вияснив цілу справу під час запитів після промови, стверджуючи, що після появи повідомлення про друк брошурки в російській мові, агентство і уряд президента Картера „попали під обстріл українсько — американських груп'', які гостро запротестували проти публікації брошурки в російській мові. Вони звернули увагу, сказав Пістор, що українці говорять українською мовою, а не російською та що публікація брошурки російською мовою означатиме, що американський уряд сприяє русифікаційній політиці Москви, яка змагає до знищення української мови і культури.

В дальшому Пістор поінформував, що американський уряд звернувся до уряду СССР за дозволом включити вкладку в українській мові і, одержавши згоду совєтських властей, агентство рішило включити таку вкладку. Брошурка має появитися 250,000-им тиражем. Виставка в Києві має бути відкрита в квітні цього року.

Панель пропонує редакційні і технічні зміни в праці „Голосу Америки”

Вашінгтон. — П'ятичленний панель журналістичних експертів запропонував ряд змін в напрямних і в технічній праці „Голосу Америки'', рекомендуючи передусім сильніше наголошування проблем в нерозвинених і комуністичних країнах. Крім цього, панель рекомендував, щоб кореспонденти „Голосу Америки'' перестались на методи праці репортерів і кореспондентів американської комерційної преси і радіо.

В склад панелю, який був встановлений урядом ЗСА як незалежне тіло з правом рекомендацій, входили: Паулін Фредерік, аналіст міжнародних справ при Крайовому публічному радіо; Е. Кенворті, колишній кореспондент „Ню Йорк Таймсу'' і Френклін Вілліямс, колишній амбасадор ЗСА в Ґані; С. Вілліям Скотт, віцепрезидент в заряді передачі новин радіо сітки Вестінгауз і голова панелю, Чамерс Робертс, колишній дипломатичний кореспондент щоденника „Вашінгтон Пост''.

Панель сильно рекомендує перенесення кореспондентів „Голосу Америки'' з більших західніх столичних міст, таких як Лондон, Париж і Брюссель, до країн Південної Америки, Африки, Південносхідньої Азії, Близького Сходу і Східньої Европи. Панель рівнож рекомендує зменшення числа працівників „Голосу Америки'' в Ню Йорку, за винятком Об'єднаних Націй.

Перестановка закордонних кореспондентів „Голосу Америки'' на методі праці репортерів американських приватних агентств і радіо означали б, що ці попередні не могли б користуватися дипломатичними удогідненнями, включно з пашпортами, квартирами та іншим устаткуванням американських дипломатичних місій. Панель рівнож уважає, що кореспонденти „Голосу Америки'' не повинні мати доступу до засекречених урядових матеріялів.

Висловлюючи свою думку про звіт панелю Р. Пітер Штраусс, директор „Голосу Америки'', сказав, що він є „дуже, дуже корисним кроком вперед'' та що рекомендації становлять позитивний підхід до розв'язки ряду проблем.

Л. Морозова і Б. Вижницький відкрили в Ню Йорку спільну виставку образів

Ню Йорк. (ІК). — В неділю, 12 березня ц. р., відбулося тут у новому обширному приміщенні Об'єднання мистців українців в Америці у домі Визвольного Фронту при 2-ій евеню відкриття спільної виставки двох видатних діячів образотворчого мистецтва, Людмили Морозової і Богдана Вижницького. Виставку відкрив голова ОМУА скульптор М. Черешньовський, висловивши радість, що оце знову виступають із своїми творами двоє давніх вірних членів цієї організації мистців, і хоч вони члени старшої та середущої ґенерацій, проте пов'язані тією самою любов'ю до творчого мистецтва. Ред. І. Кедрин привітав обох мистців також як своїх особистих приятелів і звернув увагу, що їхні образи наче одні одних доповнюють: Л. Морозова — послідовна імпресіоністка любується у делікатних блідих кольорах, — Б. Вижницький інколи кольорист. З черги Любомир Кузьма також член „Гантерської групи'' мистців, бо має хатчину у сусідньому Теннерсвіллі, вказав на подібність, чи тотожність тематики обох мистців — краєвиди, квіти, овочі — та пригадав різний підхід мистців до мистецтва в різні часи. Врешті, інж. Нольден-Блакитний, також видатний мистець, хоч рідко виступає з своїми образами перед ширшою публікою, подав короткі завваги з ділянки теорії мистецтва. Ярослав Вижницький виступив із рівно 40 картинами — квіти, овочі, гриби, гірські краєвиди в різних порах року, образи здебільша середнього і більшого формату, найкращі — „Пізня осінь'', „Осінь в горах'', „Осінній краєвид'', „Річка зимою'', „Провесна'', „Білі квіти''... Людмила Морозова показала аж 104 образи, але всі малого формату, деякі також із Гантерської природи. Окрему групу становлять образи, що постали під час і після останньої подорожі мистkині до Греції. „Церква Міноса'', „Родос — вітряки'', „Акрополіс'', „Кипариси'', „Церква в Санторіні'' — зразки сантименту авторки тих образів до античної Греції. Поруч — кругло 40 образів також із природи Кетскільських гір, деякі виявляють сантимент до власної „хатини на курячих лапах'', що її має пані Морозова в Гантері: „Моя хата'', „Мої ялинки'', „Сірий день в листопаді'', „Ялиночка''... Всі образи обох мистців — це олії. На відкритті було багато приявних вони вщерть виповнили обидві залі. Були й деякі видатні мистці як скульптор Дараган, Святослав Гординський, Богдан Савчук, В. Панчак та інші. Виставка триватиме до 26 березня ц. р.

ГЕН. ПЕТРО ГРИГОРЕНКО ЗАСУДЖУЄ БЕЗЗАКОННЯ В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ, ПРОДОВЖУВАТИМЕ БОРОТЬБУ ЗА ВЛАСНІ І ЛЮДСЬКІ ПРАВА

Ню Йорк. — Ген. Петро Григоренко, якого совєтські власті позбавили громадянства декретом з 13-го лютого цього року, опублікувавши його щойно 10-го березня за підписом Леоніда І. Брежнєва, назвав це рішення „грубим злочином" та звернувся листом до Верховної Ради СССР дозволити йому повернутись на батьківщину і доказати свою невинність на відкритому суді.

Виступаючи на пресовій конференції тут в понеділок, 13-го березня, в Міжнародному центрі Карнеґі, ген. Григоренко, його дружина Зінаїда та син Андрій апелювали до голів держав, які підписали Гельсінкські Угоди та до „всіх людей доброї волі" допомогти йому добитися такого дозволу. Конференцію влаштував Комітет оборони совєтських політичних в'язнів, а відкрив її коротким словом про ген. Григоренка член комітету, Адріян Каратницький, відмічуючи, що ген. Григоренко вступив в члени цього комітету. Ген. Григоренко заявив на вступі, що він знає російську та українську мови „однаково добре" і що обидві мови є йому „дорогі і рідні", але відповідатиме російською мовою тому, що перекладач Модни Торн знає тільки російську мову. Його заяву в англійській мові відчитав його син Андрій. Для представників преси був рівнож приготовлений переклад листа до Верховної Ради СССР.

Ген. Григоренко в першу чергу опрокинув закид совєтського уряду, що він буцім то поводиться „негідно" і діяв на шкоду „престижеві СССР", стверджуючи, що він від часу свого побуту в ЗСА, тобто з 30-го листопада, не робив жадних публічних заяв і, хоч це було йому тяжко, не таврував совєтських властей за арешти членів Громадських груп для слідкування за порушенням Гельсінкських Угод в СССР. Цього він не робив, бо бажав повернутися до СССР. „Я багато перейшов в житті, боровся за батьківщину, терпів наруги і знущання за права людини, але я ніколи не плакав. Проте, заборона повернутися на батьківщину вдарила мене до сліз. Хто має право позбавляти людину батьківщини? Я знаю історію і мені такі заборони невідомі" — говорив ген. Григоренко з помітним зворушенням.

Називаючи заарештованих і вже засуджених членів Громадських груп в СССР, ген. Григоренко висловив жаль, що не зможе стати в їхній обороні та допомагати їм в СССР, цій „терором опанованій країні". Він рівнож висловив жаль, що вже не побачить своєї „улюбленої, страждаючої України і села, де народився".

Він висловився критично про уряди західніх держав, які „замикають очі на грубі порушення Гельсінкських ґарантій совєтськими властями та не турбуються долею тих осіб, які рискують своїм життям за права людини".

Відповідаючи на запит, чи йому відомий зміст Меморандуму ч. 18 київської Гельсінкської групи, ген. Григоренко відповів, що всі факти в цьому документі є правдиві та що навіть найменші прояви національних почувань в Україні „КҐБ негайно ліквідує". Він сказав, що українським дисидентам совєтські власті не дозволять на виїзд з СССР, бо „КҐБ не хоче підсилити прогресивне крило української іміграції на Заході". Він ствердив, що українська громада на Заході є сильна, хоча й існують „певні суперечності". Ці суперечності можна б усунути з приїздом нових українських іміґрантів, чого власне побоюється КҐБ.

Ген. Григоренко відносно обширно говорив про недолю татарів в СССР. Він не хотів вглиблюватись в рух спротиву в Україні, заявляючи, що це забрало б багато часу і тому про цей рух він говотитиме іншим разом. Він ствердив, що рух спротиву в цілому СССР зростає і що властям не вдається його здушити. На місце арештованих чи вивдворених дисидентів приходять нові, твердив ген. Григоренко. Він обвинувачтив СССР в лицемірстві, подаючи свій власний приклад: совєтський уряд хотів показати свою „гуманність", даючи йому дозвіл на відвідини ЗСА в цілях лікування, в цей час, коли відбувалася Белградська конференція; але коли конференція закінчилась, уряд проголосив позбавлення його громадянства.

В заключному слові, ген.

Ген. Петро Григоренко з дружиною Зінаїдою під час пресової конференції.

Григоренко подякував лічниці Сейнт Барнабас в Лівінгстооні, Н. Дж., та д-рам Любомирові Кузьмакові, Маркові Олесницькому і Шелдонові Шенові за безкоштовне переведення операції простати і лікування.

„Я рівнож вдячний Америці за можливість побувати тут", закінчив ген. Григоренко.

Посвячено землю під будову українського церковного дому на Фльориді

Апопка, Фльорида (Степан Ковальчук). — В суботу, 4 березня ц. р., в годині 11 рано, при участі українців мешканців цієї місцевости і околиці, о. Ралий посвятив площу під будову дому, що тимчасово служитиме на відправи Богослужень та на сходини для культурної праці громади. Мейор І. Ленд і міська радна пані Рабінсон спільно з президентом „Українського Об'єднання св. Володимира'', Володимиром Дем'янчуком, прокопали першу лопату землі під фундамент того дому. Мейор Ленд виголосив привітальну промову. Опісля всі від'їхали до містової залі сеньйорів на обід, приготований панями нашого села. Милою несподіванкою для всіх був виступ нової членкині нашого села, відомої бандуристки пані Несвяченої, яка в короткому часі підготовила жіноче тріо: вона сама і пані Забитко та Ковальчук, що при акомпаньяменті бандур проспівали в'язанку пісень. Степан Ковальчук в англійській мові з'ясував ціль свята, подякував гостям та закликав до праці і співпраці, щоб у згоді збудувати нову українську твердиню і цим видатніше допомагати собі і нашим братам в Україні. Місцева преса брала знімки, інформувалася про життя в Україні та цікавилася нашою бандурою і піснею.

На пленумі Верховного Суду СССР говорили про „демократичні принципи"

Москва. — Совєтська преса інформує, що „цими днями'' (у таких випадках ніколи не подається дати) під головуванням Л. М. Смирнова відбувся пленум Верховного суду СССР. У зв'язку з обранням на восьмій сесії Верховної Ради СССР дев'ятого скликання нового складу Верховного суду СССР, пленум сформував нові колеґії. Головами колегій затверджені: у цивільних справах В. І. Замятін, у кримінальних справах О. М. Філатов, військової — генерал майор юстиції Г. І. Бушуєв. Потім пленум обговорив ще доповідь голови Верховного суду СССР Л. М. Смирнова „Нова конституція СССР і завдання дальшого вдосконалення судової діяльности''. У висліді дискусій прийнято постанову, в якій говориться що положення конституції СССР, яка „закріплює перехід радянського суспільства і держави до нового етапу свого розвитку, вимагають вжиття заходів по дальшому вдосконаленню правосуддя, підвищенню ролі судів у зміцненні законности і правопорядку, охороні інтересів держави, соціялістичної власности, додержанні державної і трудової дисципліни'', а також „захисті проголошених і ґарантованих конституцією соціяльно-економічних, політичних та особистих прав і свобод громадян''. Пленум Верховного суду СССР також звернув увагу судів „на важливість неухильного додержання цих конституційних норм і вимог''.

Знаючи, що головною темою у дипломатичних відносинах між Заходом і Сходом є тепер справа оборони прав людини, віддзеркаленням чого були дискусії на Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Белграді, совєтські пропагандисти зумисне на пленумі присвятили цій справі максимум уваги. „Мавши на увазі, що конституція СССР надає особливого значення захистові громадських прав, — пишуть совєтські пропагандисти в кінцевому комунікаті пленуму Верховного суду СССР і надрукованому в „Радянській Україні'' з 10-го лютого ц. р., як також в інших центральни совєтських газетах, — пленум поставив вимогу посилити увагу судів до скарг громадян у судових справах''. „Судам також вказано, — говориться далі в постановах пленуму, — щоб вони неухильно додержувались встановлених конституцією демократичних принципів здійснення правосуддя, забезпечували рівність усіх громадян перед законом і судами''. Очевидно, що говориться також про „непереверщену соціялістичну законність'', „незалежність суддів'' і підкорення їх тільки законові. З практики однак відомо, що більшість суддів є співробітниками КҐБ доказом чого можуть бути судові процеси над Миколою Руденком і Олексієм Тихим та багатьма іншими дисидентами. У роботі пленуму взяв участь генеральний прокурор СССР Р. А. Руденко.

Чілійський уряд знесе „стан облоги"

Сантіяго. — Голова військового уряду Чіле, Авґусто Піношет, в четвер, 9-го січня, повідомив, що знесе „стан облоги", який проголошено в тій південно-американській країні 11-го вересня 1973-го року, зараз після державного перевороту, яким повалено владу марксистського президента Сальвадора Альєнде.

„Стан облоги" означає, що суспендовано конституційні ґарантії, уряд міг наказувати арештування „підозрілих осіб'' та військові трибунали могли виконувати велику частину функцій цивільних судів. Піношет, однак, зазначив, що в Чіле далі існуватиме „вийнятковий стан".

ІЗРАЇЛЬ НЕ ПРОСТИТЬ ПАЛЕСТИНСЬКИМ ТЕРОРИСТАМ КРИВАВОГО НАПАДУ МИНУЛОЇ СУБОТИ — ЗАЯВЛЯЄ ПРЕМ'ЄР БЕҐІН

Тель Авів. — Прем'єр-міністер Ізраїлю Менахем Беґін, не приховуючи жалю і гніву з приводу вбиття 37-ох осіб палестинськими терористами минулої суботи, 11-го березня, заявив, що цей найбільш кривавий рейд в історії Ізраїлю „не пройде безкарно", вказуючи на „смертельну небезпеку" для Ізраїлю пропонованої палестинської держави. Подавши подробиці терористичного нападу, в якому згинуло 36 ізраїлитян, одна американка і дев'ять палестинських напасників, а 85 осіб є поранені, М. Беґін закінчив свою заяву під час пресової конференції в неділю, 12-го березня, неприхованою погрозою: „Ми цього не забудемо". Він порівняв Палестинську Визвольну Організацію (ПЛО) до нацистів, висловлюючи надію, що „може вкінці вільний світ зрозуміє, чому Ізраїль не може погодитись на встановлення незалежної палестинської держави". На запит, чи Ізраїль плянує відплатитись, Беґін заявив, що „ці, які вбивають жидів в наші часи, не можуть втішатись безкарністю". Він подав до відома, що його заплянована зустріч з президентом Картером у Вашінґтоні відложена принаймні на тиждень, а переговори з Єгиптом „повинні і будуть продовжуватись помимо цих кривавих подій'', якщо Єгипт справді зацікавлений у встановленні постійного миру на Близькому Сході.

Уміжчасі в Ливані боївки ПЛО, яка призналася до рейду, почали негайно посилену підготовку, маючи на увазі погрозу М. Беґіна. Охорона палестинських таборів була сильно зміцнена, а біля брам і застав появились протилетунські гармати совєтського типу. В Бейруті провідники ПЛО заявили недвозначно, що вони сподіваються якоїсь відплати і дали наказ всім загонам бойовиків бути кожночасно в поготівлі.

Рейд біля Тель Авіву перевело 11 терористів. Вони причалили до побережжя Ізраїлю у двох ґумових човнах, схопивши спершу таксі, а опісля автобус, яким їхали працівники транспортаційного заведення, повертаючись домів з прогульки до печер біля Єрусалиму. Державчи їх як закладників, терористи опісля задержали ще один автобус та перевели пасажирів до першого. Коли їх перестріла ізраїльська поліція на передмісті Герцлія біля Тель Авіву, терористи кинули гранату в автобус, вбиваючи 25 осіб. Більшість з них мали зв'язані руки або були прив'язані до сиджень. Одинадцять осіб згинуло в перестрілці або були вбиті, коли терористи стріляли до автомобілів. Серед них була Ґейл Рубін, 39-річна племінниця сенатора Абрагама Рібікоффа з Коннектікат, яка від сімох років перебувала в Ізраїлю та працювала як професійний фотограф. Вона була першою жертвою терористів. Дев'ять напасників, в тому дві жінки, згинули в перестрілці, а двох схоплено живими. М. Беґін звернув увагу на те, що терористи вживали майже виключно совєтську зброю.

Ліві партії здобули незначну початкову перемогу у виборах у Франції

Париж, Франція. — Пресові аґенства інформують, що ліві партії, перед серед яких ведуть комуністи і соціялісти, здобули незначну перемогу у першій рунді парляментарних виборів у Франції, які відбулися тут в неділю,, 12-го березня ц. р. Друге і остоточне голосування відбудеться через тиждень 19-го березня і, як твердять політичні спостерігачі, урядові партії під проводом теперішнього президента Валери Жіскара д'Естена мають усі вигляди здобути перевагу, яка дасть їм можливість знову формувати новий уряд. Лідери проурядових партій, виступаючи на пресовій конференції після проголошення висліду голосування в першій рунді, заявили, що всі познаки говорять за тим, що французький нарід змінив свою думку і вирікся експериментів і тому треба надіятися на перемогу урядових партій у другому голосуванні. Знову ж ліві угруповання твердять, що вони все ще мають можливість виграти вибори великою більшістю голосів, якщо б їм пощастило привернути єдність серед лівих угруповань і направити відносини між великими двома політичними партіями — комуністичною і соціялістичною. Лідер французької Комуністичної партії Жорж Марше сумнівається однак, чи на протязі одного тижня можна буде привернути форми ранішої співпраці з Соціялістичною партією, але він погодився зустрінутися з Франсуа Міттерандом і обговорити з ним всі подробиці другої рунди голосування. Висліди першого голосування вказують, що комуністи, соціялісти і всі інші ліві угруповання, які входили до лівого об'єднання, здобули дещо більше, як 50 відсотків голосів. Цей відсоток не є достатнім, щоб проголосити перемогу у другому голосуванні і тому в головній квартирі лівих панує мовчанка, бо керівники цих партій надіялися на краці результати у виборах. Міттеранд заявив, що його партія здобула в першому голосуванні найбільше голосів і тим самим стала найсильнішою політичною партією. Якщо навіть висліди в другому голосуванні не зміняться в користь Соціялістичної партії, то вона все одно буде найсильнішою фракцією в парляменті і з її голосом мусять рахуватися ті, які формуватимить новий уряд. Натомість лідери проурядових партій, включно з деголівською, висловили вдоволення з перебігу веборів і рівночасно надію на повну перемогу в другому голосуванні. Не зважаючи на те, що проурядові партії здобули лише 46 відсотків голосів, вони вдоволені з голосування, бо різні дослідні центри заповідали їхній цілковитий упадок і велику перемогу лівих. В голосуванні взяло участь 84 відсотки управнених до голосування осіб.

СВЯТО КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Ню Йорк, Н. Й. — Карпатський Дослідний Центр (975 5-та евеню) влаштовує в неділю, 19-го березня ц. р. о год. 3-ій по полудні Свято Карпатської України. В програмі: висвітлювання фільму „Трагедія Карпатської України'' з поясненням до поодиноких частин фільму, спогад о. д-ра Василя Бойсака слово від приявних тощо.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Преважлива справа

Питання двомовного навчання в публічних школах ЗСА знову набрало широкого розголосу, бо сам президент Джіммі Картер при кінці минулого місяця заторкнув цю справу, коли передав Конгресові пропозицію збільшити федеральну допомогу шкільництву на 24 відсотки, зазначуючи, що частина тих фондів повинна бути призначена на програми двомовного навчання. Це питання було недавно також темою редакційних статтей в таких газетах, як ,,Ню Йорк Таймс'', ,,Дейлі Нюз'' та інші, як теж обговорене на кількох телевізійних програмах.

Найбільшого розголосу ця справа набрала в Ню Йорку, де представники пуерто-ріканського населення закидають міській Раді Шкільництва, що вона досі не виконала вповні розпорядження суду щодо введення двомовного навчання для біля 60,000 пуерто-ріканських та інших еспаномовних дітей. Федеральний суд ще в 1974-му році видав розпорядження, щоб в нюйоркських публічних школах ці діти вивчали всі предмети еспанською мовою, аж доки вповні не опанують англійської мови. Натомість Рада Шкільництва заперечує закиди пуерто-ріканської громади і вказує,, що більше ніж половина публічних шкіл Ню Йорку вже має такі програми двомовного навчання і що коло 85 відсотків із дітей, які уповноважені користати з цього навчання, вже охоплені двомовними програмами.

Не важливе, чи в тій суперечці має рацію Рада Шкільництва, чи пуерто-ріканська, а важливе те, що справа двомовного навчання в публічних школах не обмежена тільки до Ню Йорку та до еспаномовних дітей, а відноситься до дітей всіх етнічних груп ЗСА, включно з українською. Адже ж ще вліті 1975 року Федеральна Комісія Громадянських Прав схвалила резолюцію, щоб в тих школах Америки, в яких є велика кількість дітей, матірною мовою яких не є англійська мова, виклади предметів для тих хлопців і дівчат проходили їхньою рідною мовою, аж поки вони цілком задовільно володітимуть англійською. Речник тієї Комісії не тільки заявив, що пропозиція щодо двомовного навчання має на меті запевнити, щоб ці діти не осталися позаду своїх англомовних товаришів через незнання англійської мови, але також додав, що це ,,тільки міт, що ЗСА є перетоплюючим казаном'' і зазначив: ,,Ми не хочемо перетоплювати всіх у нецікаву, однорідну масу''.

Резолюція Федеральної Комісії Громадянських Прав, рішення Федерального суду в Ню Йорку та заява президента Картера відносно фондів на програми двомовного навчання в публічних школах — цілком правильні. Така підтримка принципу двомовного навчання важлива тим, що дає підстави сподіватися, що з цих програм можуть користати не тільки діти новоприбулих пуерто-ріканців, італійців, греків і т.д., але також українські діти, народжені в Америці, які задовільно не знають англійської мови, коли йдуть до публічних садочків чи перших кляс. Навчання предметів українською мовою запевняло б, що українські діти вивчали б рахунки та інші предмети тим самим темпом, що їхні англомовні товариші, а в той самий час вивчали б англійську мову. Очевидно, що навчання українською мовою різних предметів може відбуватися тільки в тих школах, в яких є поважна кількість українських дітей, і якщо будуть вчителі, які плинно володітимуть обома мовами, тобто англійською та українською.

Прихильне наставлення Федеральної Комісії Громадянських Прав до питання двомовности може принести всім етнічним групам, включно з українською, також додаткові користі. Це бо наставлення є ще одним доказом, що в Америці таки заникає міт, що ця країна є ,,перетоплюючим казаном''. Урядові чинники тепер погоджуються із давнім твердженням речників етнічних груп, що сам уряд повинен заохочувати своїх громадян зберігати рідну мову, культуру, звичаї тощо, бо це тільки збагатить загальне американське життя.

СТАНОВИЩЕ ІЗРАЇЛЬТЯН ДО ,,ТРАДИЦІЙНОГО АНТИСЕМІТИЗМУ'' УКРАЇНЦІВ

Головному редакторові газети ,,Свобода'', Ню Йорк.

Вельмишановний Пане редакторе!

Газета ,,Ню Йорк Таймс'' надрукувала 1 грудня минулого року статтю Крейга Вітнея, в якій, між іншим, згадано моє прізвище. Оскільки як тон цієї статті, так і цитування однієї з моїх статтей виглядало не зовсім коректно, я написав до ,,Ню Йорк Таймсу'' листа, якого досі там не надрукували. Оскільки з того часу минуло понад два місяці, мого листа, очевидно, вже не надрукують. Але проблема, що про неї я написав до ,,Ню Йорк Таймсу'', здається мені досить важливою. Тому я прошу Вас надрукувати мого листа в англомовній частині Вашої газети разом з текстом Декларації, що її я також надсилаю. Я впевнений, що читачам ,,Свободи'' буде цікаво й корисно познайомитися з цими матеріялами.

Залишаюся з найглибшою пошаною

І. Клейнер

ЛИСТ Д-РА ІЗРАЕЛЯ КЛЕЙНЕРА ДО ,,Н. Й. ТАЙМС-у''

Від: д-ра Ізраеля Клейнера
Гебельштр. II
8, Мюнхен, 80
З. Німеччина
До: Головного редактора
,,Ню Йорк Таймс-у''

Шановний Редакторе!

Дня 1-го грудня 1977-го року у Вашій газеті була опублікована стаття Крейга Вітнея про становище жидів в Україні і про український антисемітизм. Під кінець статті автор відкликається на мої писання.

Почуваюсь до обов'язку ствердити, що в дійсності становище жидів в Україні не є справді таким елементарним, як це можна б прийти до висновку на підставі статті п-а Вітнея.

Антисемітизм в Україні є сильним не тому, що український нарід з природи не є диспонований толерувати жидів. Існує багато українських інтелектуалістів, які виявили наскрізь приязну настанову до жидів і жидівських проблем, як це видно із студій українських самвидавних матеріялів. Багато з тих українських інтелектуалістів перебувають сьогодні в совєтських в'язницях і концентраційних таборах. Головна причина сучасного українського антисемітизму лежить в зовсім іншій площині.

За мінімальний період цілого сторіччя виконавці влади в Україні діють з Москви і постійно розпалюють українсько-жидівську ворожнечу з метою політики ,,діли і пануй''. Цей політичний курс примінюється з особливою силою власне в Україні, з додатковим натиском після Другої світової війни. Це в дійсності й є головною причиною антисемітизму в Україні. Західні коментатори, з неясних причин, рідко підкреслюють цей аспект пробле-

From: Dr. Israel Klejner,
Gebelestr. II
8, Munich, 80,
W. Germany
To: The New York Times
Chief Editor

Esteemed editor,

On December 1, 1977 there was published in your newspaper an article by Craig R. Whitney on the position of the Jews in the Ukraine and on Ukrainian anti-Semitism. Towards the end of the article the author makes reference to my writings.

I feel obliged to state that in reality the position of the Jews in the Ukraine is by no means as elementary as one might conclude from the article by Mr. Whitney.

Anti-semitism in the Ukraine is strong not because the Ukrainian people by nature are not disposed to tolerate Jews. There are many Ukrainian intellectuals who manifest completely friendly attitude towards Jews and Jewish problems, as is evident from the study of Ukrainian "samizdat" materials. Many of these Ukrainian intellectuals currently are in Soviet prisons and concentration camps. The prime cause for contemporary Ukrainian anti-Semitism lies on a completely different level.

For a minimum period of an entire century those exercising power in the Ukraine operate from Moscow and consistently inflame Ukrainian-Jewish enmity with the objectives of a policy of "divide and rule." With particular vehemence is this political course applied precisely in the Ukraine, with added emphasis after World War Two. This in reality is the basic reason for anti-Semitism in the Ukraine. Western commentators for reasons not clear rarely emphasize this aspect of the problem although in fact this is the root cause of the entire question. Reading of Western press

(Закінчення на ст. 6-ій)

ДЕКЛЯРАЦІЯ

ВІДНОСНО СТВОРЕННЯ І ЦІЛЕЙ ТОВАРИСТВА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ПРОБЛЕМ УКРАЇНСЬКИХ ЖИДІВ

Жиди України становлять не менше як 7 відсотків цілого жидівського населення світу. Живучи серед українського моря, жиди не можуть бути байдужими до середовища, що оточує їх. Історія доказала, що доля і саме існування жидів в Україні залежні від місцевого середовища та розвитку національних процесів в Україні.

У свій час Жаботинський, з непересічною проникливістю, передбачував важливість правильної жидівської політики у відношенні до національних рухів народів, на території яких жиди в діяспорі жили. Соціялістичні і ,,бундівські'' кола, які в свій час надавали тон серед політичних жидівських рухів у російській імперії, не зуміли вчасно зрозуміти цього і відкинули ідеї Жаботинського. Не взято тоді правильного політичного напряму; старання дійти до порозуміння з місцевими національними силами розпочато запізно і не було послідовности в застосуванні цих старань. Безпосередньо чи посередньо, ці помилки коштують жидівському народові тисячі жертв в Україні.

Сьогодні совєтський режим веде систематичну політику викликування українсько-жидівської ворожнечі. Цю політику ведеться в Україні, в місцевостях ув'язнення, де перебувають українські та жидівські політичні в'язні, як теж в інспірованій КҐБ закордонній пресі. Не можна виключати можливости, що КҐБ інспірує та фінансує деякі жидівські публікації в З'єднаних Стейтах та інших країнах, якщо вони, публікації, звернені проти українців і проти українського національного руху. На жаль, частина преси в Ізраїлі (у першу чергу, соціялістична преса) повторює ці фабрикації КҐБ, в такий спосіб заохочуючи і роз'ятрюючи українсько-жидівську ненависть.

У той же самий час, подавляюча більшість українських політичних в'язнів, які сьогодні становлять більшість в'язнів у совєтських тюрмах і концентраційних таборах, палко підтримує в'язнів Сіону, поборює антижидівські та антисіоністські провокації з боку таборових властей та запобігає антижидівським погрaмам в цих таборах. Українські дисидентські кола в Україні твердо підтримують принцип визнання національних прав жидівського народу, включно з правом жидів еміґрувати до

The Jews of Ukraine make up no less than 7 percent of all the Jews in the world. Living in a sea of Ukrainians, the Jews cannot remain indifferent to the environment surrounding them. History has shown that the fate and the very existence of the Jews in Ukraine depends on the local environment, on the development of national processes in Ukraine.

In his time, Zhabotynskyi, with exceptional insight, foresaw the significance of a correct Jewish policy in relations with the national forces of the peoples, on whose territories the Jews in diaspora lived. Socialist and Bundist circles, who at one time set the tone in the political movements of the Jews of the Russian empire, failed to understand this in good time and rejected Zhabotynskyi's ideas. A correct political course was not taken; attempts at reaching an understanding with local national forces began too late and were implemented inconsistently. Directly or indirectly, these mistakes cost the Jews many thousands of victims in Ukraine.

Today the Soviet regime systematically implements a policy of rousing Ukrainian-Jewish enmity. This policy is implemented in Ukraine, in the places of imprisonment where Ukrainian and Jewish political prisoners are held, and in the KGB-inspired foreign press. One must not rule out the possibility that the KGB inspires and finances some Jewish publications in the United States and other countries, if they are directed against the Ukrainians and the Ukrainian national movement. Unfortunately, a portion of the press in Israel (above all, the socialist) repeats the fabrications of the KGB, thereby encouraging, and kindling Ukrainian-Jewish hatred.

At the same time, the overwhelming majority of Ukrainian political prisoners, who today comprise a majority in Soviet prisons and concentration camps, fervently supports the prisoners of Zion, combats anti-Jewish and anti-Zionist provocations on the part of the camp authorities, and prevents Jewish pogroms in the camps. Ukrainian dissident circles in Ukraine firmly support the recognition of the national rights of the Jewish people, including their right to emigrate to Israel. The Ukrainian emigration in the Free World makes every effort to normalize relations with the

(Закінчення на ст. 6-ій)

Роксоляна Гарасимів

НАШІ КРЕДИТОВІ КООПЕРАТИВИ

(2)

Якщо наші кредитівки не зуміють включитися у вир цих змін та не зуміють забезпечити собі місця у новій системі, яка саме тепер кристалізується, їх шанси на видержання конкуренції, не зважаючи на дотеперішні успіхи — малі... Розраховувати на сам патріотизм не можна, бо досвід нас навчив, що клич ,,свій до свого'', у нашому випадку може бути дуже допоміжним, та, однак, не вирішальним чинником.

Беручи під увагу складність змін, які назрівають, і потребу з ними собі радити, можемо ствердити, що усіх цих проблем неспроможна розв'язати самостійно сама одна, хоч би і найбільша, кредитівка. І не розв'яже їх теж у своєму теперішньому стані, при відсутності мінімального бюджету, чи вишколення фахівців, та й необхідних санкцій для цього, наша Централя Українських Кооператив Америки. А розв'язувати ці проблеми, давати собі раду зі складністю і модернізацією кооперативного діловедення таки буде треба. Ми ж не зможемо на третьому десятиріччі існування української кредитової кооперації плентатись у хвості подій, чи ждати на свій невідхильних занепад. Ми ж маємо у руках не тільки великий на індивідуальній базі зорганізований капітал, але і великий потенціял, з якого може користати як одиниця-щадник, так і уся наша спільнота. Тим то відверта аналіза дійсности вимагає відважних кроків, а не протидії старими і досі практикованими засобами. Тому, як розв'язку пропонується не якусь структуральну зміну ЦУКА, а нову форму дії у формі централізації.

Що ж ми розуміємо під цим словом? Не що інше, як злиття усіх кредитівок в одну кредитівку з філіями по всіх містах; а такі філії могли б постати навіть у тих містах, де досі наших кредитівок немає (напр. Кольорадо, Вірджінія). Така централізація зміцнила б існуючу досі мережу наших кредитівок і довела б до створення однієї міцної кредитової кооперативи, з балянсовою сумою приблизно 100 мільйонів, і таким чином піднесла б усі кредитівки до рівня поважних фінансових інституцій із щоденним урядуванням, відповідним бюровим улаштуванням та з усіми в більших кредитівках практикованими услугами. Щобільше, вона уможливила б членам користати з послуг у кожному місті, де діють філії, без уваги на постійне місце замешкання. Наприклад, перебуваючи на вакаціях чи на відвідинах в іншому місті, у випадку негайної потреби — член може вибрати гроші з вкладки чи позичити потрібну суму. А такої вигоди не може дати сьогодні ніяка фінансова установа. Треба при цьому підкреслити, що федеральний закон не обмежує членства лише до філії; це значить, що навіть самітні особи можуть користатися з таких послуг.

Поширюючи терен нашої дії, що збільшує й лави нашого членства, розв'язуємо його проблеми, як теж справу фондів, позичок, ощадностей, так що вже в першому році діяльности капітал повинен подвоїтися до 200 мільйонів. Це поставило б нас у склад десяти найбільших кредитівок в ЗСА, які нині представляють ось яку картину:

Navy Federal	$498
Pentagon Federal	223.5
United Airlines Employees*	175
Hughes Aircraft Employees	150
State Employees CU of Raleight, NC	145.6
Government Employees CU, San Antonio	144.8
Los Angeles Teachers' CU	122
Alaska USA Federal	118.6
American Airlines Employees CU	113.8
Eastern Airlines Employees FCU	107.5

*Екзекутивний директор — українець.

Правда, централізація не розв'яже вповні однієї з найбільших проблем: відсутности молодих людей, які могли б перебрати провід над уже існуючими кооперативами; все ж таки вона буде частковою розв'язкою в тому розумінні, що ми, диспонуючи більшими фондами, престижем, та мавши справу з тереном усієї Америки, а не тільки однієї округи, кращу матимемо змогу підшукати та залучити молодих фахівців, дати нагоду молодим людям себе виявити.

У своєму дальшому рості така інституція зможе давати членству послуги навіть не виключно фінансового характеру, напр., вона зможе допомогти нав'язати контакт з торговельними підприємствами та дістати знижку при купівлі консумційного товару.

А тепер питання: як мала б виглядати така централізація технічно? При найновіших здобутках техніки існує можливість обслуговувати всі філії однією машиновою системою та при її допомозі — утримувати зв'язок між окремими відділами. Безумовно, кошти, спричинені закупом машин, приміщення та контролі, в деяких випадках будуть більшими, але при цьому деякі зменшаться (напр., вкладка до Ліґ, кошти ривізії, дуплікація коштів реклями і т.п.).

Отже, технічна сторінка відносно легка, зате куди складнішою справою було б оформлення такої одиниці, тобто вибір місця централі, вибір людей до дирекції, бо тут можуть відіграти ролю особисті амбіції, чи емоції окремих осіб, груп, округ тощо. Коротко — момент так зв. льокального патріотизму може стати важливим чинником такого чи іншого рішення. Поважним протиаргументом при переході на філію буде теж втрата льокального характеру. Одначе, коли при нашій громадській системі існують уже центральні організації (як от УККА, СКВУ, централі молодечих організацій), така, кооперативна централізація піддержить уже існуючий стан. Новим буде щоденна співдія на базі кільканадцяти відділів-літин. Якщо йдеться про вибір членів до дирекції, то треба буде подумати, чи зможемо собі дозволити на кошти транспортації 11-членно дирекції кожного місяця, чи може передумати реальну можливість відбувати засідання при допомозі т.зв. конференційного телефону (конференс кол). А в тім проблему дирекції можна буде дещо облегшити, створюючи щось на зразок інституції ,,мужів довір'я'' при кожній філії.

Питання так зв. спонзора кооп. централі — це справа дискусійна. Але мусимо підкреслити, що найповажнішим кандидатом досі було і є Об'єднання Українців Америки ,,Самопоміч'', і під її патронатом працюють тепер 16 кредитівок.

Зрозуміла річ, що такий перехід мусить відбуватися фазами, та не зможе здійснитися скорше як за 5-6 років. При кожній окремій фазі необхідно буде простудіювати проблеми, які виникнуть, та знайти найкращі компроміси. Першою фазою буде правне оформлення такого пляну. Другою — простудіювання структури та місця централі. Фаза третя — це студія ступневого переходу; четверта — це ступневе проведення пляну в практику життя і, нарешті, п'ята й остання — це організаційне охоплення других осередків, не-членів наших кредитівок.

Ось як мав би виглядати наш плян централізації, який вимагає основних студій. Він не тільки гідний уваги, але й глибокої застанови, бо час на місці не стоїть!

(Кінець)

Панас Федоренко

БОРИС МАРТОС

[Факти й леґенди]

(1)

Мюнхен. — Така їх доля — людей, що грали визначну ролю в історії. Їм приписують деколи сучасники й потомки такі діла, до яких ці особи не мали ніякого відношення, і вкладають їм в уста слова, яких ці діячі не говорили. Можна сумніватися, чи головний отаман римського війська Юлій Цезар при переході річки Рубикону із Ґалії в Італію 49 р. сучасною ерою: ,,Alea i acta est'' (Жереб упав). Від того часу почав Цезар війну проти римського сенату і свого суперника Ґнея Помпея.

Треба вважати за вигадку твердження польських сучасників революції Богдана Хмельницького з р. 1648, мовляв козацький сотник із Суботова відповів на питання коронного гетьмана Конєцпольського, що він думає про відбудовану твердиню Койдак над Порогами: ,,Manu facta manu Destruo'' (Рукою збудоване, рукою зруйную). Відомо, що Богдан сотник реєстрових козаків, був усе льояльний до польського уряду і не міг виступати з такими ,,революційними фразами'' перед Конєцпольським. Хмельницького примусила почати повстання самоволя польських маґнатів та їх слуг, що змовилися убити власника Суботівської ,,слобідки''.

А тепер перейду до Бориса Мартоса, що недавно попрощався зі світом в Ірвінґтоні, далеко від Рідного Краю.

Вперше я зустрівся з Мартосом в Києві, в липні 1917 року, коли там почав діяти перший Український уряд — Ґенеральний Секретаріят Центральної Ради. Наша громада в селі Веселих Тернах, в промисловому районі біля Кривого Рогу, вирішила заснувати у себе школу-гімназію. Тому послано до Києва делеґатів — професора Володимира Боришкевича і Панаса Феденка для урядового затвердження нової школи. Адже ж Центральна Рада проголосила в Першому Універсалі 23 червня 1917 року: ,,Однині самі будемо творити наше життя''.

У Києві ми побачили, що нелегко було перейти від слова до діла. Центральна Рада містилася в будинку Педагогічного Музею на Володимирській вулиці. На причілку Музею були вирізьблені слова: ,,На благое просвещеніе русскаго народа''. В будинку ще перебували солдати авіяційної школи. Тому не було де розмістити міністерство Генерального Секретаріяту. Нам довелося вести розмову з генеральним секретарем освіти Іваном Стешенком у коридорі, де був його стіл для писання та стільці для відвідувачів.

Стешенко не міг нам помогти в справі заснування гімназії. Казав, що фінанси має в руках Петербурзький уряд, тому, поки вияснится справа автономії України, треба порозумітися з міністерством російським. У Києві, де було кубло російських монархістів і їхньої ,,чорної сотні'', йшла шалена аґітація проти ,,українських сепаратистів'', але й від ліберальних груп ішли загрози — силою російських полків ,,розігнати'' Центральну Раду..

Коли ми вели розмову з Стешенком, до нього привітався чорнявий, присадкуватий українець з шрамом на лівому виску і з борідкою ,,еспаньолою''. Стешенко познайомив нас з ним: то був Борис Мартос, генеральний секретар земельних справ. Мав він приємний баритон і розпитував про наш плян створити українську гімназію в Степовій Україні і в розмові згадав, що Україні треба готувати людей для розвитку промисловости й торгівлі.

Імена членів Генерального Секретаріяту — І. Стешенка, С. Петлюри, Валентина Садовського й Б. Мартоса, були мені відомі раніше. Вони були членами Української Соціял-Демократичної Робітничої Партії, до якої належав я і Вол. Боришкевич.

Про Мартоса, що діяв від днів молодости в Українському соціял-демократичному русі, згадує між іншим пан М. Біда в його статтях, надрукованих у ,,Свободі'' в листопаді 1977 р. Автор пише неясно й заплутано. Наприклад: ,,У молодого Мартоса почала зароджуватися нова ідея, що неминуче в'язала його з українською дійсністю, а тим більше тоді, коли він бачив практичне застосування своїх цілей російськими соціял-демократами, які в той час відогравали провідну ролю в партії''. Це кожний зрозуміє неначе в ,,партії'' (українській!) керували російські соціял-демократи! В дійсності Революційна Українська Партія (від 1905р. — Українська Соціял-Демократична Робітнича Партія) діяла незалежно від російських партій. Далі п. Біда пише, мовляв, Мартос ,,змінив свої погляди і орієнтацію на міжнародну соціялістичну солідарність, поставивши на перше місце потреби свого рідного народу...'' З цього виходило б, що інші діячі Української Соціял-Демократії не дбали за потреби свого рідного народу, в надії на ,,міжнародну соціялістичну солідарність...''

Питання: для чого ж тоді тут — УСДРП від 1900 року друкувала книжки й газети для потреб свого народу, кликала поневолені маси до страйків у панських економіях і до бойкоту тих великих землевласників, що визискували немилосердно трудящих людей. Книжки: ,,Чи є тепер панщина'', ,,Страйк й бойкот'', ,,Дядько Дмитро'', газети ,,Селянин'', ,,Добра Новина'' та інші видання перевозив тайно молодий Борис Мартос із Галиччини й Буковини на Наддністрянщину, як це робили й інші члени Української Соціялдемократії.

Пан Біда пише, що студент Харківського університету Б. Мартос організував на Полтавщині тайні українські бібліотеки, однак не згадує, що то були видання РУП—УСДРП. Андрій Жук, давній учасник українського соціялістичного руху, пише в споминах про успіх Б. Мартоса в пропаґанді на Полтавщині: студент Мартос ходив і на ,,досвітки'', де збиралася молодь і там вияснював зібраним програму демократичного соціялізму.

(Продовження буде)

З громадського життя в українському селі на Фльориді

В Апопці, Фльорида, листопад в днях, 25 — 26 м. р. запишеться золотими літерами в історії нашої громади, бо 25-го листопада відбуто перші загальні збори новоствореної центральної організації нашої громади під назвою „Українське Об'єднання св. Володимира". Про ті збори подаю окремо понижче. Дня 26-го листопада м. р. відбуто теж річні збори Т-ва ім. Тараса Шевченка 380-ий Від. УНСоюзу. Наш Відділ зорганізував в травні 1977 р. Степан Ковальчук. На початку було 17 членів, сьогодні цей Відділ нараховує 29 членів, він на протязі трьох років свого існування був єдиною українською організацією на центральну Фльориду, що добре і щиро виконував свої союзові обов'язки, всеукраїнські, обзнайомлюючи американців з нашим народним мистецтвом, з нашою культурою, влаштував три виставки на протязі двох днів з нашого народного мистецтва, два рази постарався про показ наших чудових писанок на телебаченні, виставку писанок і про відповідне вияснення по нижчих і вищих школах нашої околиці, В цьому Відділі не забуто і про рідний край, а саме оборону прав людини, про наших братів і сестер в Україні. Секретар цього Відділу виголосив м. р. в американських Клюбах і в Чембер оф Комерс в Апопці про плянове винищування прав людини в Україні та подготовив відповідну резолюцію в тій справі, що їх вислано до конгресменів і сенаторів Америки, президента Картера та Легіслятури стейту Фльорида та до інших; всі відповіли прихильно та обіцяли, що будуть підносити ту справу оборони прав людини на найближчих нарадах в Югославії. Ось так наш Відділ, а зокрема секретар знайомлять наших співмешканців з Україною.

Обрано також нову Управу Відділу, до якої увійшли: Давид Врублицький — голова, пані Забитко — містоголова, Степан Ковальчук — секретар, пані Білецька — скарбник; Контрольна комісія: Мері Гунтер, Розалія Ковальчук і Арлін Врублицька.

Збори закінчено надією, що український нарід на землі Вашінгтона оцінить нашу працю, наші змагання для нашого народу і тим спонукає і цих, що ще не належать до УНСоюзу, негайно вступити в його ряди, а зокрема закликаємо тих українців, що живуть в нашій околиці, щоб вступали до УНСоюзу.

Пам'ятаймо, що в єдності сила!

Степан Ковальчук

Успішний концерт Юліяни Осінчук

21-го грудня 1977 р. в Лінколн Сентер в залі Пол Рісайтл Гол Високої Музичної школи Джулярд відбувся концерт Юліяни Осінчук. Це був другий з ряду речитал докторської програми, яку наша піяністка доповнить третім концертом на весні. Вже не раз писалося про добрих учителів Ю. Осінчук, що помічалося під час виконання нелегкої програми. Та для нас є важливим і цікавим розвій таланту молодої артистки, її власний світ відчування і звукової фантазії.

Прелюдія і фуга Баха були відіграні з глибоким знанням барокової многоголосности, з прозорим відрізненням тем і видвигненням пластичної структури твору. Тут Ю. Осінчук виявила комбінацію елементів: відчуття, знання і досвід.

Свою сонату оп.110 сам Бетговен назвав віддзеркаленням його життя від ранньої молодости до старшого віку, коли він втратив слух! Не зважаючи на її молодий вік Ю. Осінчук відчула різнородність настроїв від погідности в першій частині, веселости і сарказму в другій частині до трагічної, безнадійної резигнації третьої частини. що переплітається з життєрадісною фугою і її відверненням. Дисциплінована емоційність і динамічна контроля артистки поєдналися з глибиною щирого пережиття граної сонати.

Наша піяністка виконала твори Косенка гарним співним тоном і з молодечим, віртуозним розмахом. Включування українських творів до її кожного концерту є похвальним явищем.

Останньою точкою програми була соната г-моль Шопена, що її Ю. Осінчук заграла знаменито з піяністичною вервою, з етеричною легкістю, з глибокою кантиленою і повнозвучними акордами. Публіка домагалась надатку, яким був поетичний ноктюрн Шопена.

Юліяна Осінчук є одною з наших найвартісніших професійних музик молодого покоління. Її техніка і музична пам'ять цілковито опановані, а її музична індивідуальність розвивається великими кроками вперед. Вона ставиться з поважними вимогами до свого таланту, а ті, які слідкують за розвитком її здібностей, радіють овочами її серйозної праці над собою.

Дарія Гординська Каранович

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ХУ-та Велика Рада і Посвячення Прапора „Ордену Хрестоносців"

(МЛ). — У днях 25-27 листопада 1977-го р. пластове з'єднання — круг „Ордену Хрестоносців", що об'єднує членів 5-го Куреня Уладу Старших Пластунів (УСП) і 20-го Куреня Уладу Пластунів Сеніорів (УПС) відбуло у Філядельфії свою ХУ-ту Велику Раду. В програму Ради включено, крім звичайних організаційних і програмових справ, особливі святкові моменти, а це — відмічення 30-літнього ювілею (1946-1976) існування „Ордену Хрестоносців" і посвячення спільного для обох куренів пластового прапора. Ювілей відмічено „хрестоноським пиром" — вечерою у суботу 26-го листопада, як і Великою Ватрою пізно вечором того дня у приміщенні парафії св. Архистратига Михаїла. Святкову вечерю вшанував своєю присутністю Начальний Пластун Юрій Старосольський, Станичний Філядельфії пл. сен. Юрій Данилів, як також деякі інші члени місцевої Станичної Старшини, представники братніх куренів та гості — родини хрестоносців. Посвячення прапора відбулось у неділю 27-го листопада в храмі - катедрі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії. Довершив його о. шамбелян Роберт Москаль після благодарственної Служби Божої, що була відправлена в намірені померлих і живучих членів Ордену Хрестоносців. У своїй проповіді о. шамбелян сказав кілька теплих слів про патрона „ОХ" бл. пам. Митрополита Андрея Шептицького. На урочистості посвячення прапора в храмі були присутні, крім хрестоносців і їхніх родин, — Начальний Пластун Ю. Старосольський, представники Пластового проводу, як ГПБ, КПС у ЗСА, поодиноких пластових уладів, як також від багатьох братніх та посестренних куренів УСП і УПС. Після Богослужби гості були запрошені на хрестоноську учту — снідання у катедральній залі при Френклін вулиці. Учту попередив церемоніял заприсяження хорунжих — пл. сен. Ярослава Федуна і ст. пл. Ярослава Левицького, що його довершив Начальний Пластун у присутності численної пластової братії і гостей.

На цій П'ятнадцятій Великій Раді вибрано новий провід „ОХ" та курінні Команди обох куренів в такому складі: Великий Майстер — В. Рак; Курінна Команда 20-го Куреня УПС: І. Шуст — майстер, В. Процик — юдекс, Я. Вижницький — скріптор, В. Слиж — трезорій; Курінна Команда 5-го Куреня УСП: А. Бук — майстер, М. Турчин — юдекс, М. Левко — скріптор, С. Палка — трезорій, Ю. Білик — прокуратор, Ю. Пазуняк — парляментарист. „ОХ" начислює зараз 83 члени — 28 сеніорів і 55 старших пластунів.

**

„Орден Хрестоносців", у скороченні „ОХ", був заснований, як старшопластунський курінь, 15-го березня, 1946-го року в таборі переселених осіб у малому баварському містечку Травнштайні. На свого патрона члени основники обрали тоді бл. п. Митрополита Андрея Шептицького — відомого покровителя молоді й довголітнього опікуна Пласту. Зі самого початку свого існування цей курінь (5-тий УСП) об'єднав у своїх рядах активну групу тоді ще студентської молоді, що під час перебування української післявоєнної еміграції у Німеччині зробила поважний вклад у працю Пласту та організованого студентського життя. Два члени „ОХ" займали, наприклад, пости голов студентської централі ЦЕСУС, а деякі інші входили до її проводу, чи були головами студентських громад у різних університетських осередках. Сьогодні ці колишні діячі студентського життя, члени „ОХ", дальше активні серед українського суспільного життя. Крім цього вони здобули поважні успіхи в країнах поселення як визначні спеціялісти своїх професій. Із цієї невеликої групи сеніорів „ОХ" — вісім є викладачами коледжів і університетів (а тринадцять осягнули докторські ступені), два є віцепрезидентами великих банків, два інші — лікарі, один священик, а ще інші — висококваліфіковані інженери, учителі, дослідники, мистці й т. п.

Члени „ОХ" поставили були собі за завдання плекати в своєму колі лицарські чесноти „сучасних хрестоносців" — дружність, терпеливість до думки другого, уважливість до потреб друга й ближнього, чесноту праці й посвяти для добра свого народу. Ці чесноти стараються вони плекати в своєму особистому й суспільно-громадському житті. Це основне завдання, намічене в початках існування „ОХ" залишилось і досі основним заложенням — базою існування цієї окремої пластової одиниці. Щоб підкреслити цей лицарський характер Ордену, введено лицарську термінологію і окремі церемоніяли для членства. Саме цим характером та окремим побутом ця частина відрізняється від інших подібних пластових згромаджень чи одиниць.

Коли члени - основники „ОХ", як всі інші старші лицарі - хрестоносці перейшли з УСП до УПС (20-ий Курінь), то на деякий час старшопластунський курінь „ОХ" перестав існувати. Щасливим збігом обставин він був відновлений перед п'яти роками, почав скоро зростати, гуртуючи, подібно як за попереднього покоління, активних пластових виховників, студентських діячів і молодих професіоналістів. Усі вони виросли й виховались у матірній організації Пласт і вже вклали велику долю своєї праці, як новацькі та юнацькі виховники, у дальший розвиток цієї організації, чим дуже суттєво причинились до збереження кадрів української молоді від денаціоналізації, а то й морального звихнення чи упадку багатьох молодих людей. Саме на цих старших пластунах — членах „ОХ" та всіх інших старшопластунських куренів спочиває сьогодні дуже відповідальне й почесне завдання виховати наступну зміну провідного активу українства в діяспорі. Не сумніваємося, що це покоління молодого пластового активу виконає це завдання ще краще, як попереднє.

60-ті роковини Крут

Заходами Конференції Молоді при Відділі УККА на чолі з Віктором Войтиховим (ОДУМ), 29-го січня 1978 р. в Чікаго відзначено 60-ті роковини збройної битви української студентської молоді проти большевицьких московських наїздників під Крутами. В православному катедральному храмі св. Володимира відбулася соборна панахида з участю православних і католицьких священиків. Відправу очолив Владика Константин, який також виголосив відповідне до хвилини слово. Члени військових організацій та коло дві сотні уніформованої молоді ОДУМ-у, Пласту та СУМА зі своїми прапорами взяли в ній участь.

Після панахиди в парафіяльній залі св. Володимира відбувся апель. Коротке слово присвячене героям Крут прочитали Тарас Кохно (ОДУМ), Марійка Павлик (СУМА) та виголошено збірну деклямацію (від Пласту). Виступили також духова оркестра СУМА та струнний ансамбль ОДУМ-у.

Це відзначення роковин Крут звеличали своєю присутністю іллінойський стейтовий представник Борис Антонович та сенатор Чарлс Персі. Сенатор виголосив коротке слово, в якому висловив признання присутній молоді, що вона вшановує героїв Крут, які впали обороняючи свободу своєї країни. Вміло нав'язуючи цю подію з історією Америки він заявив: „Ми противимося поневоленню народів... ми противимося русифікації в СССР... Коли ми говоримо про людські права, то ми маємо на думці права всіх народів". Персі ствердив, що передасть свою промову совєтській делегації, що тепер подорожує в ЗСА.

Після апелю сенатор Персі та Борис Антонович залишилися в залі, де молоді люди мали можливість з ними поговорити та обмінятися думками.

Ол. Пошиваник

Вечір „Юнака"

У п'ятницю, 24-го лютого 1978 р. в Пластовому Домі в Ню Йорку відбувся третій з черги Вечір „Юнака" — влаштований пластовим куренем „Верховинки". Участь в програмі брали, майже, виключно діти членок. По короткому вступі подруги О. Кузьмович, редакторки журналу для юнацтва „Юнак", ведення вечора перебрав ст. пл. Ромко Юзенів, ОХ. Пластуни і пластунки — виконавці читали вибрані статті, вірші, поради і т.п. із ранніх чисел „Юнака". Друг Ромко пояснив, що хоча вони були написані кілька років тому, всі справи та теми порушені ними, ще й до сьогодні актуальні. Поміж точками ведучий забавляв присутніх дотепами та жартами. Останньою точкою був співучий гурток „Кобза" з Пассейку під проводом п. Фарміґи. Вони заспівали чотири пісні, а вщерть заповнена заля не випустила їх зі сцени без виконання наддатку.

Після закінчення офіційної частини присутніх запрошено до буфету, що його приготовили членки куреня „Верховинки", а тоді почалася вечірка для молоді під звуки оркестри „Іскра".

Головно через неформальну атмосферу та жартівливе ведення, слава про ці „Вечори" поширилася й цього року притягнула пластунство з Пассейку, Нюарку, Йонкерсу, Джерзі Ситі і Коговзу, батьків та навіть непластову молодь.

Батьки та молодь розходилися задоволені. Одна юначка завважила, що молодих тяжко чим небудь зацікавити, але цей „Вечір" їм дуже подобався. А її товаришка додала від себе побажання, щоб такого роду „Вечори" відбувалися хоч два ризи в рік. Ці завваги від самого юнацтва є високим признанням для „Верховинок" та повинні бути заохотою для них та інших до дальшої праці з юнацтвом.

ст. пл. Марта Зєлик

Річні Загальні і Місячні Збори 204-го Відд. УНС ім. А. Гончаренка в Ню Йорку

У неділю, 12-го лютого відбулися Річні Загальні Збори 204 Відділу УНС в приміщенні ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку при участі 27 членів і кількох гостей.

Відкриваючи Збори — предсідник Відділу д-р О. Соколишин привітав всіх присутніх, а зокрема Івана Винника — члена Головної Контрольної Комісії, Василя Оріховського — обласного організатора і Миколу Хоманчука — голову Окружного Комітету Відділів УНС Великого Ню Йорку, запрошуючи їх до Президії зборів. Після відчитання ним порядку нарад, що його прийнято без змін — присутні повстанням з місць і хвилиною мовчанки вшанували померлих у звітовому році 6 членів Відділу. Предсідником Зборів вибрано д-ра О. Соколишина, а секретарем д-ра В. Палідвора, який відчитав протокол попередніх Річних Загальних Зборів, що його прийнято без змін.

Про діяльність Відділу подав короткий звіт предсідник д-р О. Соколишин, який підкреслив, що, будучи в контакті з фінансовим секретарем Відділу полагоджував всі біжучі справи, що Управа Відділу, а часто він теж особисто, як голова, брав участь з рамени Відділу в різних загально-громадських імпрезах. Відділ є активним членом УКК і місцевого його Відділу як теж Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Нюйоркської Округи. Він підкреслив, що в Управі панувала гармонійна співпраця, а дякуючи відданій праці фінансового секретаря Відділ під оглядом організування членів належить до найкращих в нюйоркській Окрузі.

Про фінансову господарку Відділу подав коротко загальні інформації касир Відділу мгр Орест Питляр, при чому він зазначив, що на жаль видатки Відділу були більші чим приходи з вплат по 10 центів від дорослих членів і тому вони не вистачали на їх покриття так, що треба було доплатити різницю з ощадностей, придбаних попередніми піонерами Відділу. З вкладок зібрано 479.00 дол., а видатків було на суму 714.20 дол.

Заступник фінансового секретаря й англомовний секретар Софія Карплюк подала, що крім виконування обов'язків у Відділі — багато праці посвячувала ділянці загально-громадській головно на терені Асторії.

Вичерпний загальний звіт та інформації про цілорічну діяльність Управи подав фінансовий секретар д-р Василь Палідвор та в ділянці господарсько-фінансовій як теж організаційній. Він на вступі підкреслив, що сьогоднішні Річні Загальні Збори Відділу мають подвійне завдання. Найперше переглянути нашу діяльність на протязі минулого року, почути так про наші досягнення у Відділі, як теж і про недоліки. Та не тільки почути, але теж застановитися, як їх виправити, як повести нашу працю у Відділі, щоби він зростав, зокрема у своєму членстві. В такій організації, як забезпечення членів важливою є не тільки висота й сума зібраних грошей з вкладок, але ще важливішою є справа поповнення членства у Відділі, бо зріст збільшення числа членів вказує, що дана організація є живою, а від кількости активних членів залежить теж зріст ділянки грошової-фінансової даної організації. Секретар підкреслив теж трудноші придбання членів на терені Ню Йорку, а зокрема на так званому „давн-тавні", де є скупчених багато Відділів так УНС, як теж й інших братських організацій. Маліє теж число членів у нашому 294-му Відділі, бо хоч він як секретар зорганізував на протязі ділового року сам 29 членів, то це не могло покрити втрат Відділу із-за виплати дозрілих грамот, померлих членів, суспендованих і тих що перейшли до інших Відділів. На 31 грудня 1977 р. було у Відділі 442 дорослих членів, 137 в молодечому секторі і 39 з акцидентовими грамотами, отже разом 618. Але всеж таки наш Відділ є другим з черги під оглядом кількости членів на терені Нюйоркської Округи. Та хоч число членів дещо зменшилося, то висота забезпеченевих сум на грамотах значно збільшилася, бо у Відділі є вже значно більше членів з грамотами 2 до 5 тисяч дол., а є навіть і 15 тисяч.

У Звітовому році зібрано й вислано до Централі вкладок на суму 32,327 дол. і 69 центів.

За Контрольну Комісію звітував мгр М. Шпонтак в заступстві голови д-ра І. Козака, який не міг прибути на збори. В. Шпонтак підкреслив у звіті, що по провіренні всіх книг, рахунків і прилог Контрольна Комісія, що в ній брала участь теж Оксана Марко, яка ствердила правильність всіх записів в касових книгах згідно з прилогами і, що касове сальдо на черговий рік виказує суму 2,653 дол. 85 центів. Контрольна Комісія поставила рівночасно внесок на уділення управі Відділу абсолюторії. Тому, що д-р Іван Козак, як довголітній голова Контрольної Комісії Відділу не міг прибути на Збори та з огляду на стан здоров'я не зможе брати участи в праці Відділу, на внесок д-ра Соколишина, Загальні Збори ухвалили переслати йому якнайкращі побажання й подяку за його довголітню, безкорисну працю для добра Відділу.

Відтак привітав Збори член Головної Контрольної Комісії УНС Іван Винник, заявляючи, що українська громада знає добре вагу й значення нашої найстаршої й найбільщої забезпеченевої установи УНС. в якій затруднених є багато українських працівників, що УНС є не тільки братською забезпеченевою установою, але вона бере теж участь в загально - громадському житті, допомагає теж матеріяльно нашій студіюючій молоді стипендіями, приділює теж в міру пекучої потреби допомогу на інші цілі української громади, зокрема на СКВУ і УКК, а цього останнього УНС був основником. Він побажав Управі та членам Відділу ще кращих успіхів на майбутнє.

Обласний організатор Василь Оріховський, заявив, що по вислуханні звіту був здивований так малою кількістю членів з Акцидентовими грамотами, підкресливши вагу та значення тих грамот в теперішних умовинах, тим більше, що ті грамоти є дуже дешеві. Тому чергова Управа повинна заохочувати наших громадян користати з тих грамот. Він підкреслив теж, що дякуючи праці фінансового секретаря — 204-ий Відді є одним з найкращих в організуванні членів на терені Нюйоркської Округи. Після короткої дискусії над звітами, що в ній забирали голос: мгр Т. Керницький, мгр О. Питляр, адв. М. Гаврилко, предсідник піддав під голосування внесок Контрольної Комісії про уділення абсолюторії Управі Відділу, що ухвалено одноголосно.

З черги приступлено до вибору Управи Відділу на черговий рік. Тарас Керницький поставив внесок, щоби перевибрати ту саму Управу, яка була в минулому році, а. Л. Зєлик поставив другий внесок, щоби вибрати Управу в складі: мгра Михайла Шпонтка на предсідника, д-ра Аскольда Лозинського як заступника, д-ра Василя Палідвора — фінансового секретаря, Софію Карплюк — заст. секретаря і англомовного мгра Ореста Питляра — касира, Оксану Марко члена Управи; Контрольну Комісію: д-р Соколишин — голова, мгр Тарас Керницький, Ярослав Косановський, члени.

Тому, що д-р Соколишин відмовився від участи в Контрольній Комісії, на його місце на внесок О. Марко підтриманий І. Пурієм, поставлено інж. Любомира Зєлика. В зарядженому предсідником голосуванні за листою першого, а відтак другою більшістю голосів вибрано Управу і Контрольну Комісію з листи другої, пропонованої інж. Зєликом.

При внесках для добра організації ухвалено внесок мгра О. Питляра, щоби члени Управи Відділу не побирали жадної винагороди з каси Відділу.

По вичерпанні порядку нарад предсідник подякував всім присутнім членам за участь в Зборах, а закриваючі Річні Загальні Збори проголосив заповіджені на год. 6-ту Звичайні Місячні Збори Відділу для вибору 3 делегатів і 3 заступників на Конвенцію в Піттсбургу.

О год. 6.10 предсідник мгр М. Шпонтак відкрив Звичайні місячні Збори Відділу. Зборами проводив адвокат М. Гаврилко, секретарював д-р Василь Палідвор, який вияснив членам постанови статуту відносно вибору. Зголошено як кандидата на Конвенцію: д-ра О. Соколишина, д-ра А. Лозинського, мгра М. Шпонтака, д-ра В. Палідвора, мгра О. Питляра, Софію Карплюк і адв. М. Гаврилюка. Голосування переведено картками. Всіх управнених до голосування було 27 членів Відділу. На зарядження предсідника вибрано Комісію до обраховання голосів з трьох членів, до якої ввійшли: інж. Л. Зєлик, Т. Керницький і О. Марко. Комісія в присутності секретаря ствердила, що в голосуванні взяло участь всіх 27 членів, а по обрахованні голосів подала до відома вислід голосування: д-р В. Палідвор 23 голоси, д-р А. Лозинський 19, мгр М. Шпонтак — 14, мгр О. Питляр — 14, Софія Карплюк — 13, д-р О. Соколишин — 11, адвокат Гаврилко — 7. Тому, що в першому голосуванні кандидати на третього делегата мгр Шпонтак і мгр О. Питляр мали оба рівну кількість голосів (по 14), відбулося друге голосування картками з вислідом: мгр О. Питляр 14 голосів, мгр Шпонтак 13.

Предсідник проголосив остаточний вислід: делегатами на Конвенцію обрано: д-ра Василя Палідвора, д-ра Аскольда Лозинського, мгра О. Питляра, заступниками: мгра М. Шпонтака, Софію Карплюк і д-ра О. Соколишина.

На тому Збори закінчено. Предсідник закрив наради, а присутні при перекусці ще обмінювалися думками про вислід зборів і виборів.

В. П.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

В Українському Селі, на Фльориді, зорганізовано „Українське Об'єднання св. Володимира"

Українське Об'єднання св. Володимира заінкорпороване в стейті Фльорида, як недоходова Корпорація. Перші збори в тій справі відбулися 6-го серпня 1977 р. в хаті Ковальчука, за ініціятиви організаторів-власників села. Збори застановилися над назвою того товариства. С. Ковальчук опрацював статут Чартеру і постарався про одобрення його стейтом Фльорида. Перші загальні збори відбулися 25-го листопада м. р., в бюрі С. Ковальчука при 855 норт Парк евеню, в Апопці, Фльорида, на які прийшли всі мешканці Українського Села, а також і поблизькі сусіди українці. Збори відкрив голова Володимир Дем'янчук, а Степан Ковальчук відчитав статут і цілі Корпорації. Чартер є обширний, подуманий на довгі літа життя і розвиток нашої громади. Ось деякі з точок статуту: об'єднати організації поселенців нашого села і поселенців українців нашої околиці, для плекання нашої Українсько-Американської культури, для плекання і поширення освіти, для моральної і матеріяльної допомоги собі і нашим братам в Україні, для товариських забав і розваг свого членства; для тих цілей дозволено Корпорації збирати грошові чи матеріяльні датки, будувати церкву, школу народний дім чи захист-дім для старших віком де сеньйори могле б вигріватися на вічно золотому сонці.

Корпорація поробила заходи в справі звільнення від податків та для жертводавців „Текс ексемшен", обрано сімох „тростистів", які з-поміж себе вибрали Екзекутиву в такому складі: Володимир Дем'янчук — предсідник, Богдан Чехович — заступник предсідника, Степан Ковальчук — секретар, Микола Фрей — скарбник, члени-тростисти: Розалія Ковальчук, Ісабела Несвячени і Теодор Квасницький; Статутова комісія: Остап Забитко, Теодор Квасницький і Степан Ковальчук.

Перший дарунок отримало Товариство Українське Об'єднання св. Володимира від основників Українського села, властиво матірної Корпорації „Лейк МеКой Окс", а саме площу під будову церкви і залі. Як заявив голова тієї Корпорації Степан Ковальчук що вже рішено передати ту площу в найближчому часі; вартість тієї площі більше як 40,000 дол. Другим даром для новоствореного Товариства є обіцянка адвоката Володимира Дем'янчука, що в короткому часі, по полагодженні деяких формальностей, він почне будову дому каплички своїм коштом, щоби мала де зійтись громада на наради та помолитись Богу. Тому ми й повинні пам'ятати наш святий обов'язок

„Клич свій до свого, бо чужий нам нічого не дасть!". Закінчено збори з надією, що при щирій і згідливій праці розбудуємо і цей клаптик України.

Секретар Українського Об'єднання св. Володимира

ВІСТІ UKRAINIAN OPERA INCORPORATED

Ч. 4, ЗИМА, 1978

P.O. Box 265, Mastic, N.Y. 11950 U.S.A. (516) 281-1155 • A non-profit organization

Ярослав Ліщинський

ПРИВІТАННЯ ТВОРЦЯМ „КОРПОРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ОПЕРИ" В ДЕНЬ ЇХНЬОЇ ПРЕМ'ЄРИ В ТОРОНТІ

Сьогодні в Торонті велике є свято:
Приїхали люди із різних кінців,
Зібралися тут, щоб сердечно вітати
Своїх оперових, чудових мистців!

Високе мистецтво привезли Ви нині:
Пісні, балету і музики світ,
Все те, що зродилось у нас в Україні
Й живе у народі вже тисячі літ!

Сьогодні Ви радість нам кожному дали,
Хвилюючі звуки зі сцени неслись,
Картини великих творінь оживали
Із піснею Вашою в душі лились!

Опери слава — то слава народу,
Це нації свідок культурних вершин.
Мистецтво — це меч в боротьбі за свободу,
Іде з ним народ на свій величний чин!

Велику роботу несете Ви в люди,
Співайте ж і грайте — творіть без кінця,
Високе мистецтво поширюйте всюди,
Наповнюйте радістю спраглі серця.

Хай Бог Вам, колеги, завжди помагає
У творчості Вашій сягнути вершин,
А ми Вас сьогодні сердечно вітаєм,
Складаєм подяку і щирий уклін!

БОРИС ДНІПРОВИЙ

Торонто, четвертого березня 1978 року

Михайло Яблонський

Лев Стругацький

LIST OF CONTRIBUTORS

ENDING MARCH 7, 1978

$100.00 — Ukrainian National Ass'n; Ukrainian Workman's Ass'n; Ukrainian Congress Committee (Nassau Branch); Kit, I., Rev.; Bilaniuk, O.; Sarvady, S.; Pisniuk, W.; Koleniak, K.;

$50.00 — Anonimous contributor; Vojevidka, J., MD.; Potapenko, P.; Trush, D.; Gwozd, O.; Rowenchuk, M.; Woman Organization for Defence of Four Freedoms for Ukraine (Chicago), Bycyk, W.; Nowosiwsky, I. M., Dr.;

$40.00 — Zuk, S.;
$36.00 — Jablonsky, M.;
$30.00 — Shostak, W.;
$25.00 — Snihurowycz, M. Z.; Cionko, R.; Romaniuk, E.;

$20.00 — Iskiv, J. & M.; Gudziak, A., Dr.; Billy, W. & A.; Wykowec, V.; Yugas, Mrs.; Wrublewska, L.; Zakharyj, O.; Nechyporuk, S.;

$18.00 — Nakonechnvi, T.:
$15.00 — Hentisz, W.; Kyshakevych, G.; MD.; Manchos, A.; Demus, P. R., MD.; Sharanevych, E., Rev.;

$10.00 — Lechman, P. & E.; Martynenko, V.; Chernetskyj, J.; Popowych, T.; Stan, W. B.; Ostapiak, Y.; Smyk, B., Rev.; Gerun, M.; Tymkiv, M.; Kawka, J.; Klepachiwsky, K.; Martyniuk, N.; Porckiw, A.; Szerewko, W. 7 H.; Swyschuk, G. & C.; Fedorowych, M., Rev.; Pacholuk, I. J.; Tymniak, M., Dr.; Mak, M. & R. D.; Rejnarowycz L.; Revay, J.; Mitringa, M. & N.; Dzul, W.; Krawec, M.; Dozorsky, M.; Mayer, M. & S.; Prasko I. & P.; Kowalchuk, S.; Mr. & Mrs.; Hrynyshyn, Rev., Mr. & Mrs.; Zakharkiw, Mr. & Mrs.; Waskiw, W. & A.; Waskiw, D.; Wolyckyj, M.; Ordynsky, L.; Mereszczak, W.; Krawchenko, H.; Bresden, Z.; Drobna, D.; Sira, W.; Zarichna, L.; Strychar, O.; Denisenko, O.; Fedoriw, O.; Yugas, J.; Worobel, M.; Olijnyk, L.; Kuza, V.; Futijak, I.; Shumejko, Ch.;

$8.00 — Hanusey, M.; Derezycki, M.;
$6.00 — Saveckie, W.;
$5.00 — Sandowych, S.; Mychajlowycz, B.; Mykolaewycz R.; Swyrydenko, J. & E.; Charambura, J.; Tur, A.; Luzecky, O.; Baran, A.; Slabicky, H.; Babij, S.;
$26.50 — Contributions smaller than $5.00 each.

Пресовий комунікат

УКРАЇНСЬКА ОПЕРА З АМЕРИКИ ПРИБУДЕ ДО ОТТАВИ ТА МОНТРЕАЛЮ

Ню Йорк. — Дирекція Корпорації „Українська Опера" в Америці повідомляє, що приїде до Оттави та Монтреалю з двома виставами.

В суботу, 1-го квітня 1978 р., о год. 7:30 вечора в Театральній залі Commers Авдиторії при 300 Рочестер вул., Оттава, буде поставлена прапрем'єра — велика програма показ „Тисячолітній шлях України" — опера, пісня, балет, а в неділю популярна опера „Катерина" Миколи Аркаса до слів Тараса Шевченка. Показ мистецької програми „Тисячолітній шлях України" буде найпершим українським відзначенням славного Тисячоліття Хрещення України-Руси. В програмі: арії, дуети, квартети, секстети, пісні та балет з українських опер, в тому з найновішої історичної опери „Ольга Київська" з X століття, створеної на творче замовлення Корпорації композитором-лавреатом Ігорем Білогрудом у Чікаго до поетичного лібретто Леоніда Полтави.

А в неділю, 2-го квітня 1978 року, о год. 3:00 по полудні в престіжовій театральній залі Кльод Шампань при 200 Авеню Вінсент Д'Інді на Отремонт в Монтреалі — виставою клясичної опери „Катерина" із солісткою Мартою Кокольською-Мусійчук в заголовній ролі буде вшановано пам'ять геніяльного українського поета-революціонера Тараса Шевченка.

Корпорація „Українська Опера" була створена на базі Українського Оперного Ансамблю восені 1976 р. в Ню Йорку, як неприбуткова культурно-громадська установа, зачартерована в американському уряді. Очолює Корпорацію оперова солістка-зірка Галина Андреадіс. Корпорація „Українська Опера" поставила перед собою два основні завдання: в часі наступу Москви на українську мову й культуру та російщення української опери на Батьківщині — зберігати й розвивати українське оперове мистецтво на свободі, а також ангажувати і сприяти розвитку молодих українських оперових талантів із ЗСА, Канади та новоприбулих із Нескореної України.

Обидві програми поставив реж. Михайло Яблонський.

У програмі „Тисячолітній шлях України" беруть участь, в історичних одягах та на тлі відповідних декорацій, наступні солістки і солісти (за порядком виходу на сцену): Галина Андреадіс, Лев Рейнарович, Марта Кокольська-Мусійчук, Степан Шкафаровський, Микола Голодик, Леонард Бедерів, Оля Гірняк, Володимир Карпинич, Марійка Чолій, Тамара Лихолай, Светлана Бондаренко-Тонкошкір, Богдан Чаплинський, Сергій Казарян. Музичний керівник Оперового Хору — проф. Лев Стругацький, асистент-хормайстер Роман Левицький, керівник танцювального ансамблю „Верховинці" при О. СУМА в Ню Йорку хореограф Олег Ґенза, диригент Оркестри — маестро Ярослав Ліщинський.

В опері „Катерина" партії виконують: Марта Кокольська-Мусійчук, Галина Андреадіс, Лев Рейнарович, Богдан Чаплинський, Володимир Карпинич, Тамара Лихолай, Ольга Гірняк, а також хор та оркестра Української Опери.

Марта Кокольська-Мусійчук

Галина Андреадіс

Тамара Лихолай

Оля Гірняк

Лев Рейнарович

Богдан Чаплинський

Володимир Карпинич

Викливий спостерігач родинного життя напевно погодиться з тим, що в ньому відбуваються постійні зміни. Поруч старих традиційних форм і звичаїв, які дана родина затримала в меншій чи більшій мірі, з'являються нові ідеї, які витискають свій слід на нашому життю. Ідеї, які промостили собі шлях до нашого родинного життя в останніх роках змінили до великої міри відносини в родинах — між жінкою і чоловіком, батьками і дітьми.

В сучасних родинах розігравається свого роду двобій між новими ідеями і старими традиційними формами життя. Постійні конфлікти в деяких родинах дуже часто руйнують найкращі любовні почування, найбільші молодечі мрії. Вони потрясають основами сучасної родини і часто допроваджують до її розкладу; вони й не минають також і наші українські родини. Тому то не без причини, часто на сучасних весільних прийняттях, деякі люди приглядаючись залюбленому молодому подружжю похитують головами і запитують себе — чи це надовго?

Може власне й через те, щораз більше поширюється між нами порівняльно новий, але гарний звичай, а саме святкування 25-літніх і 50-літніх ювілеїв подружнього життя. В більшості ближча родина чи приятелі

25-літній Ювілей подружнього життя Теодора і Парані Барняків

ювілятів роблять це у формі несподіванки. Таку власне несподіванку приготовила рідня — сини, батьки і сестри з родинами, для Парані і Теодора Барняків з нагоди їх 25-літнього ювілею подружого життя.

29-го січня ц. р. у залі українського католицького центру Св. Володимира в Юніондел зібралося коло 160 гостей. Всі в напруженні очікували прибуття на тих, кому це прийняття було улаштоване. О годині 3:30 ювіляти — Теодор і Параня Барняки прибули на залю в товаристві старшої сестри Анни Щерби. При входових дверях привітала їх вся родина, сини — Мирон і Петро припняли їм букети, а відтак під звуки оркестри запровадили щасливих батьків до почесного стола.

Всі гості вітали Ювілятів повстанням з місць, бурхливими оплесками і грімким окликом „супрайз".

Коли вже вся родина засіла біля Ювілятів за почесним столом, тостмайстер — Мирон Мицьо привітав гостей в імені родини і попросив батька Ювілятки — Петра Дембіцького до переведення молитва. Відтак взнесено тост за здоров'я п-ва Барняків і всі заспівали їм „Многая Літа".

Помітне враження зробив письмовий привіт о. Еміляна Шараневича, в якому між іншим було сказано... „Дорогі Теодоре і Параню! Мені прикро, що я не міг бути на вашому святі 25-літнього Ювілею подружнього життя, хоч як дуже я цього хотів. Я однак духом з Вами, з Вашеюріднею і Вашими гостями. Прийміть від мене мої щирі побажання пережити спільно других 25 літ в щасті і любови та дочекати Божого Року 2003. Молю Господа, щоб та любов котра злучила Вас з літами поглиблювалася і зростала".

З великою увагою всі вислухали привіт старшого сина Мирона, в якому він в імені брата Петра і своїм дякував батькам за їхній труд і зрозуміння, за посвяту, за недоспані ночі і за незмінну велику любов. Він перепросив їх за всі прикрості та побажав їм багато щастя і здоров'я в дальшому житті.

В імені цілої родини говорила сестра Ювілятки Катерина Мицьо. Своїм словом, в якому накреслила життьовий шлях Ювілятів, зворушила багатьох до сліз. Вона зуміла пов'язати історію п-ва Барняків з історією їхнього покоління. Їм судилось пережити на світанку їхньої молодости дуже страшні події — II-га світова війна, визвольна боротьба УПА, примусове виселення українців із Закерзоння, поворот із вигнання до рідного села на Лемківщині, де паношилися нові польські осадники, а відтак виїзд в незнане до Америки.

Їхній життьовий шлях не завжди був устелений рожами, на ньому було багато болючих переживань. Однак вони всі несподіванки життя приймали мужньо разом, зберігаючи в своїй родині любов, пошану і взаємне довір'я — елементи, які становлять моральну основу кожної доброї родини.

При кінці ювілейного обіду виступила Параня Барняк, котра в імені чоловіка і своїм власнім щиро дякувала родині за чудову несподіванку, а гостям за прибуття.

Тостмайстер, Мирон Мицьо вміло забавляв гостей гумористичним відтворенням моментів з життя Ювілятів, а зокрема з останніх тижнів перед приняттям.

До чудового незабутнього настрою причинилася знаменита музика „Оркестри Доміно" під проводом п. Анни Кухти. З цієї нагоди Ювіляти склали свою пожертву в сумі 50 долярів на Пресовий Фонд „Свободи".

К. М.

Загальні Збори 64-го Відділу СУА в Ню Йорку

Дня 22-го січня 1978 р. 64-ий Відділ СУА в Ню Йорку відбув свої Загальні Збори, що їх відкрила голова Марія Даниш. Бронислава Ковалів, яка секретарювала на попередніх загальних зборах, відчитала протокол, який пригадав членкам працю пророблену в 1976 р.

Збори вибрали президію в складі: Христя Навроцька — голова і Софія Питляр — секретарка.

По перебранню проводу зборами предсідниця привітала голову Окружної Управи, Олександру Кіршак і попросила її до слова, в якому голова висловила признання дуже активному 64-му Відділові, який все виконує з повним запалом обов'язки, які накладає на нього приналежність до великої організації Союзу Українок Америки. О. Кіршак щиро дякувала за співпрацю на терені Окружної Управи, яку завжди дістає від 64-го Відділу. Голова Відділу Марія Даниш у своєму звіті підкреслила жертвенну працю референток та їхніх комісій і подякувала усім членкам, зокрема Анні Никифоряк, яка хоч старша віком усе стає до праці у кожній потребі.

Зі звітування членок екзекутиви та референток присутні дістали перегляд доволі цікавої праці Відділу. Приєднано 6 нових членок, 7 передплатниць „Нашого Життя", а мистецька комісія перевела 6 показів історичних одягів українки.

Культ-освітня референтура влаштувала традиційну просфору і свячене з програмами, як теж ряд доповідей як: Організування малих музеїв (О. Щурова), „Живий Шевченко" (М. Савицька), 100-річчя народин Ганни Совачевої (У. Любович, М. Савицька і Х. Карпевич — сольоспів), Українське народне не-мистецтво (Л. Бурачинська, С. Ґеруляк) та в продовженні циклу „В пошані Митрополита Андрея Шептицького" були доповіді М. Барагури і М. Савицької. В рямцях праці культ-освітньої референтури відбулася виставка 4-ох мисткинь графіки Х. Головчак-Дебари, С. Ґеруляк, О. Марищук і М. Навроцька.

Імпрезова референтура перевела різдвяний і великодній басари, а під проводом господарчої комісії Відділ взяв участь в українському фестивалі на 7-ій вулиці, а прихід із цих та інших імпрез Відділ жертвував на Український Музей, 1,000 — дол. і став його меценатом, на Запасний Фонд „Нашого Життя" — 500 — дол. і на видання музейного каталогу „Традиційні мотиви в українській вишивці та тканинах" — 500 — дол. Членки організаційної та пресової референтур брали участь у міжокружних конференціях.

Предсідниця зборів Х. Навроцька, як голова Комісії Відзначень Відділів і Округ при Екзекутиві СУА вручила голові Відділу М. Даниш Грамоту 1-го Відзначення, яке Відділ заслужив собі своєю працею та жертвенністю, що членки приняли з великою радістю.

В дискусії над звітами м. ін. забрала голос голова СУА І. Рожанковська, яка хоча й є членкою 64-го Відділу з об'єктивністю підкреслила активність Відділу та зрозуміння у членок вартисти Українського Музею і з приємністю ствердила, що 25 членок Відділу стало членками Музею та крім того приєднали членів з громадянства.

З черги обрано нову Управу Відділу в складі: М. Даниш — голова, М. Савчак — заст. голови, Б. Ковалів — протоколярна секретарка, М. Барагура — секретарка листування, О. Качала — фінансова секретарка, П. Книш — касирка; Референтури: організаційна — В. Івануса і Л. Раковська, культ-освітня — О. Щурова, імпрезова — Г. Кіляр і М. Карпевич, сусп. опіки — В. Сушків і Я. Салик, виховна — Д. Костів, пресова — Х. Навроцька, мистецька — Л. Артимишин, господарська — М. Береза і Е. Корчинська; Делеґатка до Об'єднаного Комітету — С. Салдан; Контрольна комісія: М. Ржепецька — голова, члени — О. Лень і К. Скоробогата, заступниці — О. Рак і Е. Тріска.

Предсідниця, побажала переобраній голові багато сил до дальшої праці і передала їй дальше ведення зборами. М. Даниш, дякуючи за довір'я просила членок про піддержку, співпрацю та зрозуміння. Вибором делеґаток на Окружний З'їзд закінчено збори, а членки заохочені словами признання набрали охоти до дальшої праці.

Н.Н.

ШАНОВНІ ДЕЛЕҐАТИ Й ДЕЛЕҐАТКИ 29 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! КОНВЕНЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, МЕТОЮ ЯКОЇ Є ПРИДБАННЯ 3,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ВЖЕ ПОЧАЛАСЯ. ПРОСИМО ВАС ПАМ'ЯТАТИ ПРО „ДЕЛЕҐАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ! ВАШ ГОЛОС БУДЕ ТИМБІЛЬШ ПЕРЕКОНЛИВИЙ, ЧИМ БІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ ВИ ЗОРГАНІЗУЄТЕ ДО КОНВЕНЦІЇ

„Вартісний" кіновечір в Києві

Київська „Літературна Україна" поінформувала, що в республіканському будинку літераторів вислухано доповіді декана факультету кіна Київського державного інституту театрального мистецтва ім. І. Карпенка-Карого, кандидата мистецтвознавства С. П. Іванова на тему..,,Криза буржуазного суспільства" на екрані. А відтак, щоб „широко ознайомити слухачів" не тільки із „кращими здобутками радянського, але й зарубіжного кіномистецтва", письменники переглянули один із фільмів „американського прогресивного" кіно — „Лихоманка на білій смузі".

Увага! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! Увага!

Фільм

„ШЛЯХОМ КОБЗАРЕВОЇ СЛАВИ

продукції **Ярослава Кулинича**

Життя Тараса Шевченка у його власних образах, Шевченкові пам'ятники в Україні, відкриття пам'ятника Т. Шевченка у Канаді, тріюмф національного генія у Вашинґтоні

буде показаний

в залі школи св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.
215 Схід 6-та вул.

в неділю. 19 березня 1978 р., в год. 2 і 5 по пол.

Половина доходу на будову церкви св. Юра в Ню Йорку.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Кредитівки „Самопоміч"
у Філядельфії, Па.

відбудуться

в неділю, 2 квітня 1978 р., о год. 2-ій по пол.
в домі Т-ва „Тризуб".

Дирекція

61-ий Відділ СУА у Випані, Н. Дж.
в неділю, 19-го березня 1978 року
від 8-ої ранку до 3-ої по пол.

влаштовує

БАЗАР

ПРОДАЖ ПЕЧИВА, ПИСАНОК, КЕРАМІКИ, ДЕРЕВОРІЗІВ, КАРТИН, ІНКРУСТОВАНИХ РЕЧЕЙ ТА ІНШЕ.

Базар відбудеться

в українській церковній залі
при Jefferson Rd. and Rt. 10, Whippany, N.J.

УПРАВА

Українська Вільна Академія Наук у США

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ

Літературно-Мовознавчої Секції

Проф. ГРИГОРІЙ КОСТЮК — Відкриття.
Д-р ОКСАНА АШЕР — Ґроно п'ятірне нездоланих співців — Драй-Хмара „Лебеді".
П. ОЛЬГА ШУГАН — Читання віршів Драй-Хмари.

Засідання відбудеться

в суботу, 18 березня 1978 р., о год. 2:30 по пол.
в будинку Академії, 206 Захід 100 вул., Ню Йорк

СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ у НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, II поверх
(Дім Українського Визвольного Фронту)

П'ятниця, 17 березня 1978 р., год. 7:30 веч.
„ЧОМУ ІВАСЬ НЕ ЧИТАЄ?"

Вибрані питання з проблематики дитячої і молодечої преси та літератури.

Беруть участь:

Володимир Барагура, Ольга Кузьмович

Вперше у Ню Йорку!

КОНЦЕРТ „МИ З УКРАЇНИ"

ЛАВРЕАТ ЕСТРАДНОГО ФЕСТЕВАЛЮ СПІВАКІВ У ЛЬВОВІ

ІРИНА ШИРОКОБРОДСЬКА

Ліричні пісні **МИХАЙЛО МЕЛЬНИК**

У супроводі оркестри **„ЧУМАКИ"**

Субота, 1-го квітня 1978 року, год. 4:30 по пол.

Заля УНДому, 140 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й.

Вступ 4.00 дол. Квитки: АРКА, ЕКО і СУРМА.

Світлі вечерниці

Дебютантки на вечерницях „Червоної Калини" посередині пані Іванна Ганкевич і Ярослав Балабан.

Цьогорічний карнавал розпочали вечерниці „Червоної Калини", які нагадували такі самі культурно-розвагові вечори у минулих роках, ще з львівських часів. І тоді і тепер царив той сам чудовий настрій. Уся заслуга успіху організаторів, якими були: Видавництво „Червона Калина", (Йоахим Вишневецький, Іванна Ганкевич, Христя Навроцька, Володимир Онишкевич, Михайло Островерха, Петро Постолюк), Координаційний Комітет Українських і Американсько — Українських Комбатанських Організацій Ню Йорку (полковник д-р Володимир Стек і Степан Шепарович), Пластовий Загін „Червона Калина" (Володимир Винник і Богдан Саврає).

Але в першу чергу це була заслуга успіху нашої громади, яка взяла участь у цих вечерницях, що відбувалися на спогад 60-ліття Проголошення 4-им Універсалом, ні від кого Незалежної Української Республіки та 60-ліття Листопадового Чину.

Вечерниці започаткував Петро Постолюк, голова Комітету, вітаючи неприсутніх, які з різних причин не могли прибути: президента В-ва „Червона Калина" і президента ОбВУА д-р Володимира Галана—заступав сотник Йоахим Вишневецький, голову Братства УСС Івана Поритка заступав д-р Лука Луців , голова комітету вітав теж почесного голову Координаційного Комітету і заступника голови ОбВУА д-р Івана Козака, д-ра Степана Ріпецького — історика УСС та д-ра Ярослава Падоха голову НТШ.

Відтак голова Комітету привітав приявних:УСС, в-першу чергу пані Гандзю Дмитерко-Ратич,старшину УСС, одну з живучих жінок УСС, Михайла Островерху, Володимира Чубатого і д-ра Луку Луцева. Далі привітав: екзекутивного віцепрезидента УКК і президента УРС — інж. Івана Олексина, представника Головної Управи Дивізійників Романа Данилюка, представника Об'єднання б. Вояків УПА Івана Дмитерка, віцепрезидентку Головної Управи Союзу Українок Христю Навроцьку, командира Українсько-Американських Ветеранів на Америку, поручника Гарри Полчі, представника Крайової Управи Дивізійників Степана Шепаровича, голову Координаційного Комітету Українських і Американських Комбатантських Організацій на Ню Йорк полковника д-ра Володимира Стека, представника Т-ва „Броди Лев" інж. Кирила Григоровича, побажавши всім приємної забави.

Гарно оформлений привіт англійською мовою, склав полковник, сказавши, що Роковини Української Незалежности є рівночасно надією її самостійности в майбутньому. В дальшій промові полковник закликав, щоб скласти резолюцію, що якщо зайде потреба, ми всі повинні допомогти українцям закордоном, в якій це формі не було б,щоб сповнилися мрія свободи і незалежности. Молодь щиро привітав Михайло Островерха.

Найкращою хвилиною було введення на залю 19 дебютанток під проводом незаступної Іванни Ганкевич і хоровід, що його вивів Ярослав Балабан. Очевидно, увесь настрій і темп утримували від початку до кінеця вечерниць оркестри: неперевершимий ансамбль Богдана Гірняка зі співом Ігоря Раковського та „Ізмарагд" при співі Оксани Борбич-Кордуби і Володимира Булоченка.

Ці 27-мі з черги Вечерниці залишаться тривалим спогадом у пам'яті всіх, що взяли в них участь. Вечерниці відбулися в головній балевій залі репрезентаційного Рузвелт Готелю.

Із кіл Комітету повідомляють, що наступні Вечерниці, з нагоди Злуки Всіх Українських Земель, відбудуться 27-го січня 1979 р. у тій же самій великій балевій залі.

—ло —рха

Після виставки сучасної української графіки

(С. Г.). — В Українському Інституті Америки в Ню Йорку відбулася дуже цікава виставка сучасної української графіки, з 47 творами наших мистців, з того 15 з ЗСА, 2 з Канади і 3 з Европи. Виставка, що була відкрита 18 грудня 1977 р. і мала закінчитися в половині січня, була продовжена аж до ювілейної виставки П. Холодного, відкритої 4-го лютого. Виставка була обмежена до репродуктивних графічних технік, таких як дереворит, лінорит, ґравюра, літографія, шовкодрук і монотипія. Виставка не брала до уваги графічних творів, що не обіймали згаданих технік. Через те не було на виставці творів таких наших мистців як П. Андрусів, П. Холодний, Е. Козак, М. Дмитренко та ін., які не працюють у ділянці дереворита чи ґравюри, а культивують т. зв. ориґінальну графіку, яку можна репродукувати механічно.

В опінії українських і неукраїнських відвідувачів виставки вона мала високий мистецький рівень, кращий за чимало подібний виставок в американських музеях і ґалеріях. Приємно було бачити на виставці побіч творів таких майстрів, як Архипенко, Андрієнко, Грищенко, Баляс, Ґніздовський, Гуцалюк, Левицький, Оленська-Петришин, Венгринович та ін. також високоякісні твори молодих мистців — А. Мадая, Х. Петровської, Р. Лоґуша, що внесли в нашу графіку нові графічні ідеї і їх технічні розв'язки. Завдяки цій виставці збірки Інституту збагатилися вартісними мистецькими творами, в тому майже комплектом (180) дереворитних екслібрісів Т. Венгриновича. Була це одна з найбільш вдалих мистецьких імпрез Українського Інституту Америки. Подяка належить пані І. Петровській, секретарці Мистецької Комісії, яка опікувалася виставкою та приймала гостей.

Ukrainian Institute of America, Inc., 2 East 79th Street, New York, N.Y. 10021.

***БАТЬКИ!** Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!*

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку Рідним, Приятелям і Знайомим, що зложили нам співчуття та жертвували на Служби Божі та квіти з приводу болючої втрати нашого Дорогого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

св. п.

МИХАЙЛА ТУРЧИНА

Рівнож, складаємо щиру подяку Отцям з парохії св. Юра в Ню Йорку, за відправу Панахид і похоронних відправ.

Хай Всевишній нагородить Вас усіх Своїми ласками.

Дружина — РОЗАЛІЯ ТУРЧИН з Родиною

В ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої Найдорожчої і ніколи Незабутньої
ДРУЖИНИ І МАТЕРІ

св. п.

МАРІЇ ПАЛІЙ
з роду БЕХ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в церквах:

св. Константина в Міннеаполіс, Мінн., у вівторок, 28 березня 1978 р., о год. 7:30 ранку;

св. Івана в Лоренц, Канзас, 28-го березня ц. р., о год. 7:50 ранку.

Про молитви за спокій Душі Покійної просять:

МИХАЙЛО — чоловік
ПЕТРУСЬ — син

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
БАТЬКА, ДІДУСЯ, БРАТА і СТРИЙКА

бл. п.

Проф. Д-ра МИХАЙЛА ТЕРШАКІВЦЯ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

у Філядельфії, Па.:
в п'ятницю, 17 березня, о год. 7:30 веч. в церкві св. Михаїла;
в неділю, 19 березня, о год. 10:30 ранку, в церкві Благовіщення Пресв. Богородиці, Melrose Park;

в Нюарку, Н. Дж., в неділю, 19 березня ц. р., о год. 12-ій дня, в церкві св. Івана Хрестителя;

в Маямі, Фльорида, в суботу, 18 березня ц. р., о год. 7:30 ранку в українській католицькій церкві;

в Римі, в суботу, 18 березня ц. р., в соборі св. Софії.

Просимо згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

РОДИНА

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку оо. Миколі Ярмоловичеві, Андрієві Кістеві за відправи Панахиди у похоронному заведенні й відправи у церкві св. Юрія Переможця з приводу болючої втрати
нашого Дорогого **МУЖА й БАТЬКА**

св. п.

ПАВЛА КУКУРУЗИ

в Міннеаполіс, Мінн.

Також щире спасибі отцю протоієр. Василеві Покотило і п. Миколі Білендрфові за виконання похорону у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Щиро дякуємо Приятелям і Знайомим за квіти і вислови співчуття.

Сердечна подяка Друзям-Членам хору „Дніпро" та диригентові о. Миколі Бриневі за участь у Панахиді й відправі у церкві.

Окрема подяка п. Миколі Вайді за прощальне слово над могилою Покійника.

Горем прибиті:
дружина **МАРІЯ КУКУРУЗА**
і донька **ОЛЕНА** з чоловіком **РОБЕРТОМ БАТИН**

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
ЧОЛОВІКА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п.

ГРИГОРІЯ ВАСИЛІВА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в катедрі св. Володимира в Чікаґо, Ілл. 25 березня 1978 р., в 11-ій год. дня

Просимо Знайомих і Приятелів в цей день згадати Покійного у своїх молитвах.

ДРУЖИНА з ДІТЬМИ і ВНУКАМИ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Дорогого і Незабутнього **МУЖА**

бл. п.

Мґра ЯРОСЛАВА ЛУКИ ШУЛЯ

будуть відслужені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

в неділю, 19 березня 1978 р., о год. 10-ій в соборі Непорочного Зачаття ПДМ у Філядельфії, Па.;

та дня 18-го березня 1978 р., о год. 8-ій рано в церкві Покрови ПДМ — Ліндберг Блвд. С.-Вест Філядельфія, Па.

Дружина — СТАНИСЛАВА

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Незабутнього **МУЖА**

бл. п.

АНДРІЯ ЖИТИНСЬКОГО

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в понеділок, 27 березня 1978 р., о год. 8 ранку
в церкві св. Марії, Озон Парк, Н. Й.;
в церкві св. Духа Бруклин, Н. Й.;
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.;
в церкві св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про молитви за спокій Душі просить —

КЛЕМЕНТИНА ЖИТИНСЬКА

Tanzman Rd., Box 39, Parksville, N.Y. 12768

ЛИСТ Д-РА ІЗРАЕЛЯ КЛЕЙНЕРА...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ми, хоча це, фактично, корінь цілого питання. Читаючи західню пресу, можна прийти до заключення, що український нарід є просякнутий якимсь видом патологічного антисемітизму як одною з його расових прикмет. Це справді пахне расизмом, і совєтські агенства енергійно впихають інформації про такі тенденції в руки західніх журналістів.

Сьогодні совєтський режим, за прикладом гітлерівської Німеччини, зробив антисемітизм одним із стовпів своєї ідеології і політичних практик. В усій правдоподібності цей режим хоче використати антисемітизм як свою останню ідеологічну підтримку, намагаючись запевнити своє збереження, бо марксистсько-ленінська ідеологія втратила свою атрактивність в серцях і умах совєтських громадян.

Бувши вповні свідомим цих правд, двнадцять колишніх активістів жидівського руху за громадські права в СССР, серед них дев'ять колишніх політв'язнів, заснували в Ізраїлю Товариство для вивчення проблем українських жидів. Воно приготовило декляpацію наміру, яка чітко з'ясовує дійсний стан українсько-жидівських відносин. Ця декляpація була опублікована в російськомовній ізраїльській пресі. Я впевнений, що читачі „Ню Йорк Таймсу" будуть зацікавлені в прочитанні цієї декляpації, якщо вони справді бажають зрозуміти становище жидів в СССР в загальному, а в Україні зокрема. Копія цієї декляpації в перекладі на англійську мову є залучена.

Ця декляpація представляє правдиву есенцію дійсности в СССР відносно національного питання. Якщо зміст цієї декляpації дещо різниться від стандартних підходів, з якими можна зустрінутися в західніх засобах інформації, то вину за цей стан не поносять ані українці, ані жиди. Щобільше, ці справи є важливими не тільки для національних груп в СССР, але й для З'єднаних Стейтів в їх намаганні зрозуміти вповні політику їхнього головного суперника на міжнародній арені.

З цих причин посилаю Вам цього листа в надії, що він, разом із залученою декляpацією, буде поміщений у Вашій газеті.

З пошаною,

Ізраель Клейнер

might cause one to conclude that the Ukrainian people are steeped in a species of pathological anti-Semitism as a racial characteristic. This smacks of racism indeed, and Soviet agencies strenously insinuate information of such tendencies into the hands of Western journalists.

The Soviet regime today, after the example of Hitlerite Germany, has made anti-Semitism one of the pillars of its ideology and practical politics. In all probability the regime hopes to exploit anti-Semitism as its last ideological support as it endeavors to guarantee its survival, since Marxist-Leninist ideology has lost its attractiveness in the hearts and minds of the Soviet citizens.

Being well aware of these truths twelve former activists of the Jewish civil rights movement in the USSR, among them nine former political prisoners, have established in Israel a Society for the study of the problems of Ukrainian Jewry. It has composed a declaration of intent which in clear terms clarifies realities with respect to Ukrainian-Jewish relations. This declaration was published in the Russian-language Israeli press. I am sure that the readers of The New York Times will be interested in reading this declaration if they truly desire to understand the position of the Jews in the USSR in general and in the Ukraine in particular. A copy of that declaration translated into English is enclosed.

This declaration presents the true essence of reality in the USSR with respect to nationality problems. If its substance to some degree differs from the standard approaches one encounters in Western media, the blame for this state of affairs rests neither with the Ukrainians nor with the Jews. These issues, moreover, are important not only for the nationalities in the USSR — they are also of importance to the United States in its effort to understand fully the policies of its chief opponent on the international arena.

For these reasons I am sending you this letter in the hope that, along with the enclosed declaration, it will be published in your paper.

Respectfully,

Israel Klejner

ДЕКЛЯРАЦІЯ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Ізраїля. Українська еміграція у вільному світі робить всі старання знормалізувати відносини із жидами, обороняє в'язнів Сіону та виступає в обороні Ізраїля.

На жаль, специфічні проблеми українських жидів не знаходять належного зрозуміння серед жидівських політичних кіл. Повторюються помилки з передреволюційного періоду в царській Росії, а це загрожує українським жидам небезпечними і важкими до здержання наслідками.

З другого боку, істотні та невідкладні завдання Ізраїля на стратегічному відтинку змушують нас присвячувати велику увагу національним рухам серед неросійських народів СССР. Російська імперія під царським і комуністичним режимами — це найбільш хижацька сила на міжнародній арені, спрямована, в першу чергу, проти району Середземного моря, Близького і Середнього Сходу. Російсько-турецький конфлікт за домінацію над Чорним морем та щодо впливів на Балканах тривав триста років. Здобувши контролю над Чорним морем, Росія звернула свою увагу на Дарданелли і Босфор. Сьогодні на Середземному морі находиться сильна совєтська фльота, а совєтський експансіонізм загрожує Близькому і Середньому Сходові та Африканському континентові.

Рівночасно сучасна російська імперія стала головним джерелом антисемітизму, де, як і в гітлерівській Німеччині, це є одним із наріжних каменів офіційної політики.

Беручи до уваги ці умовини, антиімперіялістичні національні рухи неросійських народів СССР, як і антиімперіялістичні сили, внутрі російського народу, є нашими природними союзниками. Ми не маємо права іґнорувати значення цього вирішально важливого фактора, якщо ми хочемо захоронити інтереси наших людей і нашої держави.

На основі вищесказаного, і, беручи до уваги те, що Україна і український національний рух є найбільшою силою спротиву в російській імперії, ми, нижчепідписані, зорганізували Товариство для Вивчення Проблем Українських Жидів з такими цілями:

. Вивчати історію і культуру жидів в Україні.

2. Вивчати біжучі проблеми українських жидів, проблеми запевнення безпеки жидів в Україні і можливостей їх репатріяції до Ізраїля.

3. Вивчати в зв'язку з цим проблеми українсько-жидівських відносин в Україні і в цілому світі, історію, сьогоднішній статус, значення і майбутні проспекти цих відносин.

4. Вести роз'яснювальну кампанію, наголошуючи важливість опозиційних сил та антиімперіялістичної боротьби в російській імперії для Ізраїля і жидівського народу. Ми говоримо про зрозуміння цих проблем і зформулювання правильного політичного становища, а не про безпосередню участь совєтських жидів в боротьбі сил спротиву в СССР; це питання вимагає глибших досліджень з іншим розплянуванням та на іншому поземі.

5. Ми закликаємо цих, які прибули з інших частин російської імперії — Балтійських держав, Кавказьких і Центрально-Азійських держав — до ведення тотожних дослідів проблеми відносин поміж жидами й місцевим населенням цих держав.

Ми закликаємо жидівські політичні кола в Ізраїлі і в цілому світі виявити зрозуміння до цих проблем, що їх ми пропонуємо вивчати в інтересі нашого народу в ім'я боротьби за наше майбутнє та життя і репатріяцію жидів в діяспорі.

Jews, defends the prisoners of Zion, and agitates in behalf of Israel.

Unfortunately, the specific problems of the Ukrainian Jews do not find understanding in Jewish political spheres. The mistakes of the pre-revolutionary period in tsarist Russia are being repeated, and this threatens the Ukrainian Jews with dangerous and uncontrollable consequences.

On the other hand, Israel's vital and urgent tasks in the strategic sphere force us to devote great attention to the national movements of the non-Russian peoples of the USSR. The Russian empire under tsarist and communist regimes remains the most predatory force in the international arena, poised, in the first place, against the Mediterranean region, the Near and Middle East. The Russo-Turkish conflict for domination of the Black Sea and for influence in the Balkans lasted three hundred years. Once in control over the Black Sea, Russia turned towards the Dardanelles and the Bosphorus. Today there is a huge Soviet fleet in the Mediterranean, Soviet expansionism threatens the Near and Middle East and the African continent.

Simultaneously, the modern Russian empire has become the principal source of anti-Semitism, where, as in Hitlerite Germany, it is one of the cornerstones of official policy.

Given these conditions, the anti-imperialist national movements of the non-Russian nations of the USSR, as well as the anti-imperialist forces within the Russian nation, are our natural allies. We do not have the right to ignore the significance of this crucially important factor, if we wish to safeguard the interests of our people and or our state.

On the basis of all that has been said above and taking into consideration that Ukraine and the Ukrainian national movement is the largest oppositional force in the Russian empire, we, the undersigned, have organized a Society for the Study of the Problems of Ukrainian Jewry, with the following goals:

1. To study the history and culture of the Jews of Ukraine.

2. To study the current problems of the Ukrainian Jews, the problems of securing the safety of Jews in Ukraine and the possibility of their repatriation to Israel.

3. To study in connection with this the problems of Ukrainian-Jewish relations in Ukraine and in the whole world, the history, present status, significance and future prospects of these relations.

4. To conduct an elucidatory campaign stressing the importance of the oppositionist forces and the anti-imperialist struggle in the Russian empire for Israel and the Jewish people. We speak of the understanding of this problem and of the formulation of a correct political stance, and not of the direct participation of Soviet Jews in the oppositionist struggle in the USSR; this question requires further study on a different plane and on another level.

5. We call upon those who have come from other parts of the Russian empire — the Baltic states, the Caucasian and Central Asia states — to conduct an identical study of the question of relations between the Jews and the local populations of those states.

We call upon Jewish political circles in Israel and in the whole world to show understanding for the problem we propose to study in behalf of the interests of our people, in behalf of the struggle for our future and of the life and repatriation of the Jews in diaspora.

Підписали:

Мая Уляновська — колишній політичний в'язень
Марк Перах — професор, колишній політичній в'язень
Аріє Вудка — колишній політичний в'язень
Яков Сусленський — колишній політичний в'язень
Генріх Шахнович — письменник з Києва
Ізраель Кляйнер — жидівський активіст з Києва
Александер Фельдман — колишній політичний в'язень
Едвард Коритний — жидівський активіст з Києва
Аркадій Левін — колишній політичний в'язень
Александер Учитель — колишній політичний в'язень
Олег Фролов — колишній політичний в'язень
Соломон Драйзнер — колишній політичний в'язень

Український Народний Союз
проголошує
ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ
потребуючим студентам
на академічний рік 1978-79

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визнаних університетів і каледжів, які є членами УНСоюзу щонайменше два роки, на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активности в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНСоюзу, слід вносити до **31-го березня 1978 року, на адресу:**

Ukrainian National Association
30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначила окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту ...	$ 4.00
1 цаль через 2 шпальти ...	6.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ

За новим стилем до 18-го березня 1978 р.
За старим стилем до 21-го квітня 1978 р.

Оголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"Svoboda"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

✝

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО МАЛИШ, член УНС Відд. 291 Т-ва ім. Т. Шевченка в Клівланді, Огайо, помер 12 грудня 1977 р. на 63 р. життя. Нар. в 1914 р. в Україні і став чл. УНС в 1950 р. Залишив у смутку дружину Анну, сина Романа, дочку Марію. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Клівланді, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Віра Напора, секр.

АННА ПРИШЛЯК, членка УНС Відд. 316 Т-ва Укр. Народний Дім в Рочестері, Н. Й., померла 11 грудня 1977 на 81 р. життя. Нар. в Потятинцях, Рогатин, Україна і стала чл. УНС в 1923 р. Залишила у смутку синів Петра, Василя та дочку Катерину. Похорон відбувся 13 грудня 1977 р. на цвинтарі в Перінгтон, Н. Й.

Вічна Її Пам'ять!
Секретар

ЕВДОКІЯ САСИК, членка УНС Відд. 308 Б-ва Св. Михаїла в Іст Ст. Луїз,Ілл., померла 6 грудня 1977 р. на 82 р. життя. Нар. в 1895 р. і стала чл. УНС в 1934 р. Залишила у смутку синів Михайла, Миколу та дочок Марія і Анну. Похорон відбувся 7 грудня 1977 р. на цвинтарі Кальварії в Едвардвілл, Ілл.

Вічна Її Пам'ять!
П. Івасишин, секр.

КАТЕРИНА МАКСИМІВ, членка УНС Відд. 124 Б-ва св. Михаїла в Ормрод, Па., померла 14 грудня 1977 р. на 71 р. життя. Стала чл. УНС в 1934 р. Залишила у смутку сина Данила, дочку Марію, сестри Мілдред, Анну і брата Івана. Похорон відбувся 17 грудня 1977 р. на кат. цвинтарі св. Івана в Нортгамптон, Па.

Вічна Її Пам'ять!
А. Була, секр.

БОГДАН БІДЯК, член УНС Відд. 5 Б-ва св. Николая в Асторії, Н. Й., помер 3 грудня 1977 р. на 49 р. життя. Нар. в 1928 р. в Україні і став чл. УНС в 1964 р. Залишив у смутку дружину Анну, синів Андрія і Романа та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 7 грудня 1977 р. на цвинтарі Гейт оф Гевен в Вайт Плейнс, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Хоманчук, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 18-го БЕРЕЗНЯ 1978 р.

ВАШІНҐТОН, Д. К. Річні загальні збори Т-ва Україна 15-ий Відд., о год. 5-ій по пол., в домівці Укр. Правосл. Церкви при 16-ій вул. і Блеґден Авеню П. З. із звичайним порядком нарад. Проситься всіх членів прибути точно. Всіх осіб, зацікавлених справами забезпечення в УНС запрошуємо до участи. — Б. Ясінський, гол., О. Зинюк, секр., М. Бартошик, касир.

НЕДІЛЯ, 19-го БЕРЕЗНЯ 1978 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64 Відд., о год. 2-ій по пол. у Вінярського. Проситься чл. прибути. — Управа.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка 334 Відд., о год. 12:30 по пол. в домі фін. секретаря при 3324 Торрінґтон вул. Проситься чл. прибути. — Б. Задорецький, рек. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд., о год. 1:30 по пол. в кафетерії коло церкви св. Йосафата. Делегати на 29 Конвенцію УНС: Т. Кубарич і Д. Пристай, заступники: Є. Васьків і Г. Лопатка. На порядку нарад — 70-ліття Братства, яке має відбутися 12 листопада 1978 р. Проситься чл. прибути. — К. Шевчук, пресд., С. Мартинюк, кас., Т. Кубарич секр., Д. Пристай, рек. секр.

ДО ВИНАЙМУ

ДО ВИНАЙМУ 4 КІМНАТИ
на 2-му поверсі в Ірвінгтоні, Н. Дж. Гарна околиця, коло Нар. Дому. Рент — $130.00. Без дітей.
(201) 372-4387

РОЗШУКИ

Европейське Представництво ЗУАДКомітету в Мюнхені пошукує —

п. ВАСИЛЯ ПЛЮЩА,

ур. в 1936 р., в справі спадку. Пошукуваний жив до 1963 р. в м. Ню Йорку, Н. Й. Від того часу не давав про себе знати.

Осіб, які знали Василя ПЛЮЩА і могли б дати про нього якісь інформації, а головно знали його останню адресу, просимо зголоситися на адресу: Unated Ukrainian American Relief Committee, Augustenstrasse 46/III, 8000 Muenchen 2, West Germany.

Високоповажані Товариші по Зброї І. Української Дивізії „Галичина" УНА!

Звертаюся з проханням: може комусь з бувших учасників бою під Бродами відомо щонебудь про судьбу мого брата

ВАСИЛЯ ВОЗНЯКА.

Сам він зі Самбірщини і студент медицини у Львові. Правдоподібно, був у 30 або 31 полку. Хто знавби про його долю, прошу ласкаво повідомити на адресу:

MYKOLA WOZNIAK
1221 — 170th Pl.
Hammond, Ind. 46324

Другі газети прошу ласкаво про передрук.

REAL ESTATE

Ґлен Спей, Н. Й.
В середині Українського Села, три мінути ходу до церкви й Укр. Роб. Союзу, на продаж
ХАТА
4 спальні, вітальня, кухня, пів пивниці — викінчена, 2 лазнички, патіо, на одно-акровій, гарно влаштованій площі.
Тел. (212) 263-8813